

മത്ത് കന്നിയൂർ സാഹിത്യസമുച്ചയം
തൃതീയവർഷം നമ്പ് 12.

അതുഭുതപാരണം.

(സംഗീതനാടകം.)

മാഹാകവി കുട്ടമത്ത്.

Printed at the Sri Narayana Press, Tellicherry.
and
Published by K. K. Narayana Kurup, Tellicherry.

—മാന്യ വരിക്കാരോട്—

‘കുട്ടമത്ത് കുന്നിയൂർ സാഹിത്യസമുച്ചയം’ തുതീയ വർഷാവസാനമായ 12-ാംനമ്പ് പുസ്തകം ഇതാ പ്രസിദ്ധീകരിച്ചു. ഇനി നാലാംവർഷവും തുടർന്നുപോകുന്നുവെന്നും ഒന്നാമത്തെ പുസ്തകം “**പ്രബന്ധദ്രവ്യം**” എന്ന ഗ്രന്ഥമാണെന്നും ഇതിലെ പ്രസ്താവനയിൽ പ്രസ്താവിച്ചിരിക്കുന്നു. ആ തുടച്ച മാച്ച് മാസമാണ് വേണ്ടത്ര ജില്ല, ഭയംകരമായ ഈ ക്ഷാമകാലം അലട്ടിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന സാമ്പത്തികാവസ്ഥയാൽ ഒരുമാസം നീട്ടി അതായത് 1942 ഏപ്രിൽ മാസാവസാനം മാത്രം നാലാംവർഷാരംഭം ആവാമെന്ന് നിശ്ചയിക്കേണ്ടിവന്നിരിക്കുന്നു.

തുതീയവർഷം അവസാനമായിട്ടും ചില മാന്യ വരിക്കാർ വരിസംഗ്രഹ ബാക്കിയാക്കിയിരിക്കുന്നു. അനുവാദപ്രകാരം ഉള്ള വി. പി. യും മടക്കി സമുച്ചയത്തെ ചില മാന്യർ നഷ്ടപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്തു. അതുകൊണ്ട് വി. പി. അയക്കാൻ നിർദ്ദാഹമില്ല. ദുരഭിക്കുകയായ, അതായത് കൽക്കത്ത, ബോമ്പെ, മദിരാശി, നിക്കോബ്, മഞ്ചേരി, നിലമ്പൂർ ഈ നഗരവാസികൾ വരിസംഗ്രഹ മണിയോർഡർ ചെയ്യാൻ പ്രത്യേകം അപേക്ഷിക്കുന്നു. കൂടാതെ വി. പി. മടക്കിയ മാന്യന്മാർ നഷ്ടംവന്നതടക്കമുള്ള സംഗ്രഹത്തെ മണിയോർഡർ ചെയ്യണമെന്നും അഭ്യർത്ഥിക്കുന്നു. ഈ മാച്ച് 10-ാംനമ്പ്-ക്കകം കോഴിക്കോട്ടെ വരിസംഗ്രഹവേണ്ടി പ്രസാധകൻതന്നെ വരുന്നുണ്ടെന്നും പ്രസ്താവിച്ചുകൊള്ളട്ടെ.

എന്ന്, പ്രവർത്തകന്മാർ.

കുടുംഭം കുന്നിയൂർ സാഹിത്യ സമുച്ചയം
തൃതീയവർഷം നമ്പർ 12

അനുകൂതപാഠങ്ങൾ

(സംഗീതനാടകം.)

പ്രശ്നങ്ങൾ:—

മൊകവി കുടുംഭം കുന്നിയൂർ കത്തോളിക്കർ.

പ്രശ്നങ്ങൾ:—

കെ. കെ. നാരായണക്കുറുപ്പ്.

വില 0—8—0

1942 ഫിബ്രവരി.

തൃക്കാവേലിയിൽ, തൃക്കാവേലി.

എല്ലാ വർഷവും ഏപ്രിൽ 1-ന് തുടങ്ങുന്നതും ഏപ്രിൽ 1-ന് അവസാനിക്കുന്നതും ആകട്ടെ.

അദ്ധ്യക്ഷൻ: വക മുൻ വാങ്ങിയവയെ വെട്ടിക്കുറുത്തു.

പാത്രങ്ങൾ.

1. സുത്രധാർകൻ.
 2. നടൻ.
 3. യുധിഷ്ഠിരൻ.
 4. മയതേജൻ.
 5. പാണ്ഡവൻ.
 6. ശ്രീകൃഷ്ണൻ.
 7. ഭീമഭസ്മനൻ.
 8. ദുർയ്യോധനസ്ഥി മഹർഷി.
 9. കൈകേയൻ } രണ്ടു മഹർഷിശിഷ്യന്മാർ.
 10. സുജാതൻ } ആയുർവ്വേദവൈദ്യൻ.
 11. വിദ്യുജകൻ.
 12. ഒരു ബ്രഹ്മവർഷി }
 13. ദേവശർമ്മൻ } ആയുർവ്വേദവൈദ്യൻ.
 14. സുനന്ദൻ }
 15. സുമതി } ചോരകയിലെ പ്രതിഹാരികൾ.
 16. സുമേധസ്ഥി }
 17. സായണൻ } ആയുർവ്വേദത്തിലെ കട്ടികൾ.
-

സമൂഹം.

ഏതൊരു ആഗ്രഹം കട്ടമത്ത് കുന്നിയൂർ തറവാടിന്റെ മദ്ധ്യമധ്യായായ പടിഞ്ഞാറേക്കര താവഴിയിൽ കൂടാത്തതായി ജനിച്ചു കൊടുമുട് പുത്തൻവീടും താവഴി വകയായി സ്വത്തുക്കളും സ്ഥാപിച്ചു തന്റെ അഗ്നിനേരപരമ്പരയെ ഇന്നും സംരക്ഷിച്ചുപോരുന്നുവോ; കൊല്ലവർഷ 1032 കാരോടടുത്തു അപ്പതി നക്ഷത്രത്തിൽ ദിവംഗതനായ വലിയചന്ദ്രക്കുമാരപ്പ് എന്ന ആ അമ്മാമന്റെ പാരമ്പര്യങ്ങളിൽ ഈ 'അമ്മാമനാലയം' സമൂഹം ഉണ്ടായിരുന്നു.

1117 കാരോ 8-ാം വയസ്സു

85-ാം വയസ്സിലായി.

ഗുണമകൻ.

പ്രസ്താവന.

മാതൃ സാഹിത്യങ്ങൾ കളമത് കന്നിമൂർ സാഹിത്യസഭയുടെ തുൽയവർഷത്തിന്റെ അവസാനമായി ഈ 'അതുതപാരണ' എന്ന സംഗീതോദ്യമത്തെയാണ് നിങ്ങളിൽ ഉപഹാരമായി അർപ്പിക്കുന്നത്. ഈ തുൽയവർഷം 1. സുഖംനാൻ ദണ്ഡംശാരം. 2. സുഖംനാൻ ദണ്ഡംശാരം. 3. മണ്ഡാലമണ്ഡി. 4. അതുതപാട്ടി. (പാഞ്ചകല) 5. നിത്യ ജീവനകരം. 6. അതുതപാട്ടി (അപ്പകല). 7. നീമുതിനീ സപതംവരം. 8. 9. അതുതപാട്ടി (അപ്പകല). 10. അതുതപാട്ടി (സപതംവരം). 11. നാലി കേരളം. 12. അതുതപാരണ. ഇത്രയും പ്രസിദ്ധീകരണങ്ങൾ മാത്രമായ വാരികയുടെ സഹായത്തോടും ഉത്തരവാദിത്തത്തോടും സംഭാവനാ ഏകകലയും അർപ്പിക്ക സാധിച്ചിരിക്കുന്നു. മകളുസാഹിത്യത്തിന്റെ പല വിഭാഗങ്ങളിൽനിന്നും ഈ തുൽയവർഷത്തിലും അർപ്പിക്ക സാധിച്ചിട്ടുണ്ട്.

ഈ അതുതപാരണയെപ്പറ്റി വിവിധ ഭാഗങ്ങളിൽ പ്രസ്താവിക്കേണ്ടതുണ്ട്. കിഷ്കിന്ദവം കഥകളിൽ പാഞ്ചമവർഷം കരുതുന്നതിനായി സിദ്ധിച്ച അക്ഷരപാത്രത്തിന്റെയും ഇടയിൽ ഉദ്യോഗം ചെയ്യുന്ന കലക്ക് പാഞ്ചമവർഷം ഉപയോഗിക്കേണ്ട അവസരം പ്രകൃതിയുടെ ചെറു അതുതപാരണയുടെയും കഥ സുഖസമമാണ്. ഈ അക്ഷരപാത്രകഥ മാത്രമുള്ളതായിട്ടും നൽകുന്നത്. അതേ കഥയെയാണ് ഈ അതുതപാരണയിലും പ്രതിപാദിക്കുന്നത്. 'ശ്രീ മാതാ കോരം' ആണുപറ്റത്തിൽ ആദ്യത്തെ അക്ഷരപാത്രത്തിന്റെ കഥ വിസ്തരിക്കുന്നു. നമ്മുടെ വാടക വെളിത്തു ചെട്ടെന്ന് വന്ദനസംചെയ്താൻ സംഗതിയെന്ന പാഞ്ചമവർഷം. അപമാനമായ തുടർപാത്രസംഭവത്തിനും പട്ടിണിയുടെ നിവൃത്തിയ്ക്ക് പാഞ്ചമവർഷം ചെയ്താൻ ഉപയോഗിച്ചു.

അക്ഷയപാത്ര സമാധാനത്തിനുള്ള ആ ഫിദ്യ 'ആദിത്യസേവനമാണ് അന്നദ്ധപ്പിള്ള കായ്ക്കുന്നത്' യഥാർത്ഥം അന്നദ്ധത്തിനും സാക്ഷ്യം വഹിക്കുന്നതിനും വിശദമാക്കിയിട്ടുണ്ട്. ആ അക്ഷയപാത്രം വെച്ചു അ ക്ഷയമില്ലാത്ത സുഖമുൾക്കൊള്ളിക്കണം. മൂന്നാമതും ദുഃഖസന്ധിയിൽ ആ മതസംസ്ഥാനത്തിന് അനുഭവിക്കണം. കിഷ്കിന്ദവരം കഥയെഴുതുക മായ അത് അവിടെ മതാനുകൂലം മതാഭിമാനത്തിൽ അക്ഷയപാത്രസമീപിക്കു ന്നതും ഏകദേശം പത്തുനൂറ്റാണ്ടുവരെ നടന്ന അതുതന്നെയാണെന്നു പരി നിർദ്ദേശമാകും ദുഃഖസന്ധിയിൽ വരും ഈ അനുഭവപാരമ്പര്യം പ്രതി പാദിക്കുന്നതല്ല. പാഞ്ചാലിയിൽ ലഘുവായ "ചീമക്കുറി"യും വെള്ളവും വാങ്ങി ആസ്വദിച്ചു മേന്മയെ പെരുത്തുന്ന് മറയുന്നതായിട്ടാണ് കിഷ്കിന്ദ വരം കഥയെഴുതി പ്രസ്താവിക്കുന്നത്. കേന്ദ്രഭാരതം അതു സമ്മതിക്കുന്നില്ല. മേന്മയെ പാരമ്പര്യം കഴിഞ്ഞുപോയതും അവിടെത്തന്നെ ഇരുന്ന് സ്ഥാനത്തി ന്നപോയ മഹാകവിക്ക് മടക്കിയിട്ടില്ലാത്ത മീമസന്ദേശം അയക്കണം. മഹാ കവി മിത്രമുണ്ടാക്കുന്നത് പാശ്ചാത്യ മതസ്ഥിതികൾ പണ്ടുതന്നെ അംഗീകരി സെൻ്റെ കഥയാണുള്ളത്. അപ്പോഴുണ്ടായിരുന്ന. മീമസന്ദേശം കണ്ടു ആ കവി ഈ ടിച്ച ഏതൊ പാരമ്പര്യമാകണം. ഇങ്ങനെ പല കഥകളിലും മഹാകവി തത്തിൽ കാണാം. ഈ നാടകത്തിൽ അത്യന്തപരാജയത്തിൽ കലയെഴു ത്തിന്റെ കൈവിട്ട് ദുഃഖസന്ധിയിൽക്കൊണ്ട് പ്രസ്താവിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. കവിതയെഴുതുന്ന മഹാൻ കഥയിലും, പാത്രസൃഷ്ടിയിലും, ചില നീല പാത്രസൃഷ്ടിയിലും, സ്വാതന്ത്ര്യം പ്രയോഗിച്ചിട്ടുണ്ട്. മാത്ര സമുദയ നാട് ഈ നാടകത്തിലുള്ള അഭിനയിക്കുന്നതാണ് ഈ ഗ്രന്ഥകർത്താ വിനുള്ള അത്യന്തപരാജയം.

മുമ്പ് കഴിഞ്ഞ കഥയെഴുതുന്നതും മേൽക്കും അനുഭവിച്ച മഹാ കവിനാടകകലയെഴുതുന്ന ഈ നാടകനിർമ്മാണത്തിന്റെ പ്രാരംഭം. അ ന്നാൽ 'ബാലാശാലാലാ' നാടകത്തിനുമേൽ.

'മേന്മയെഴുതുന്നതിലും മുന്നോട്ടുള്ളതും
പാശ്ചാത്യമെന്നുണ്ടെന്നിട്ടുണ്ടിട്ടുണ്ടു്.'

എന്ന് പ്രസ്താവനയിൽ കാണുന്ന പത്രം ആ ശാരിത്രപ്രകാരത്തെ സൂചിപ്പിക്കുന്നതാണ്. അപ്പാൾ രണ്ടാം മാത്രം എഴുതി. ചിന്നിന് തീരലപ്പാൾ ചുവത്ത് തൊട്ടിൽ അടയാലകളായിയിൽ അൻ പ്രാവതിച്ചുവെക്കു മുന്നാമതും കൂടി എഴുതി 'സാഹിത്യമാലിഖ' എന്ന മാസികയിൽ ഈ അത്ഭുതപരമായ പ്രസിദ്ധീകരിച്ചിരുന്നു. ഈ സാഹിത്യമാലിഖയും അയച്ചിട്ടിട്ട് കൊല്ലം കര കഴിഞ്ഞു. ഈ അത്ഭുതപരമായതുകൾ പ്രാദേശം എളുവിയാൽ അതവിധംതന്നെ കാലചക്രം തിരിഞ്ഞു ഇന്നത്തെ കലാകാരന്മാരിലും ശാരിത്രത്തിലും താൽപ്പര്യമുള്ളവരിലും കളകാലങ്ങളിൽ ഈപോലെ തന്നെ അങ്ങപ്രാപിച്ചു കഴിയു എന്ന വിശ്വാസത്തിന്റെ ഫലമാണ് ഈ അത്ഭുതപരമായപരിപൂർത്തിക്ക് സംഭവി.

വിശ്വലോകത്തുനോക്കി അങ്ങയുടെ സാഹിത്യസമുച്ചയം മോഹനമായ സഹായസഹകാരത്തെ അനുഭവിക്കിച്ച് നാലാംവയസ്സിലാണ് കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് പാർട്ടിയുടെ അനുഭവം കിട്ടിയതെന്ന് ഇനിയും അങ്ങയുടെ പുസ്തകങ്ങളെ അപൂർണ്ണമായി പൂർത്തിയാക്കിപ്പോൽ ബാക്കിയിരിക്കുന്നു. ഏകദേശ വകയായും കട്ടിയിലും ഇപ്പോഴുള്ള. കൂടാതെ അനേകരവരായ വകയായും ഉണ്ട്. ഈ സമുച്ചയത്തെ ഇനിയും കരകാലം നീട്ടി കൊണ്ടുപോകുവാൻ 'ശ്രീ മകാബികാദേവി' കോളോക്കോദേവിയുടെ കൊച്ചുസന്താനമായി ഈ കളമത്ത് കുന്നിന്റെ സാഹിത്യസമുച്ചയത്തെയും കേരളത്തിലെ കോളോക്കോദേവിയും അനുഗ്രഹിക്കുവാൻകരുതും!

ഇനി കളമത്ത് കുന്നിന്റെ സാഹിത്യസമുച്ചയത്തിന്റെ അലം വർദ്ധിക്കുന്നതായ് അങ്ങയുടെ അമ്മമാരുടെ നിർമ്മിക്കപ്പെട്ട രണ്ടു കൃതികളുടെ സങ്കലനമായ 'പ്രബന്ധപ്രതി' എന്ന പുസ്തകം സൗകര്യപ്രദമായിരിക്കും.

എന്ന്,

കട്ടമത്ത്.

അതുത പാരണ.

സംഗീതനാടകം.

നാടി.

സങ്കല്പിതാത്മനവകല്പതപ്രഭാതം—
സംഘത്തിൽ നല്ലതുമ്പെപ്പൊഴും
സങ്കല്പനാനമമുഖാംബുജപാഞ്ചരത്ന—
ശേഖരസ്വനാതമിക! നിങ്ങളിൽ മംഗളമെ.

(സുരയാരംഭം നടന്നു പ്രവേശം.)

സുരയാരം:- അതി വിശ്വാസം അവസ്ഥകൾക്കുമാണ്.
നാടിയിൽ യാതിപ്പിച്ച “അതുതവർ” പ്രദമായ
“അതുതപാരണ” എന്ന നൃത്ത നാടകംകൊണ്ടു
ഭവാനാമം ആരാധിക്കാം.

നടൻ:- എന്നാണ് അങ്ങയുടെ ഭാവം? ‘പ്രാണവേദനയി
ലും വീണവായന’ എന്നോ?

പട്ടം 2. ഉറങ്ങി, ലുപ്തതൂണിയില്ല പുറത്തിറങ്ങാൻ
പാണിക്കുപാണിതൂണിപ്പതിനാളുമല്ല
കീണിച്ചിരിപ്പൊത്തമുക്കിഹ നാട്ടുവിള—
യ്ക്കുണിപ്പൂ, മന്ത്! വിഷയിക്കുതേക്കുപോലെ

സുര:- സഖേ! മാരിഷ! ഈ മാരിപ്രശ്നംകൊണ്ട്
അവാസ്തവമല്ല. ജീവിതചക്രത്തിന്റെ പരിവർത്തനം

നം ഈശ്വരഭക്തിയുണ്ടായിട്ടാണ്. ആദിത്യാദികളായ ഭൂമിപരിവർത്തനത്തിന്റെ ചമൽക്കാരങ്ങളേക്കുറിച്ചു മാത്രമാണ് ഓരും, പക്ഷം. അതുപോലെ ഭൂമിസംസ്കാരം ജീവിതചമൽക്കാരത്തിന്റെ വകയേക്കുറിച്ചു മാത്രം. അവ രണ്ടും തുല്യമായി സാരിച്ചുകൊണ്ട് സ്വയംഭൂമി നടത്തുകയാകുന്നു പരമധർമ്മം. ശോകമോഹമോ പെരും അസ്വസ്ഥതയുണ്ടാകും. 'സ്വയംഭൂമി നിധനം ഭൂതയഃ പരമധർമ്മം ഭൂതവരം' രാജഗുപ്തീതികളായ നമ്മുടെ ധർമ്മ സഭസ്വയംഭൂമിയിൽ സമ്പാദിക്കുന്നു. നമ്മെ ഭരിക്കേണ്ടുന്ന ഭാരം 'വിശ്വാസം'യുടെ വശം.....

(അന്നിയറയിൽ)

പരമ ധർമ്മമത്രേ ധർമ്മനന്മ! തവനന്മപാവന = ധർമ്മം = നന്മ:- എന്താണ് കേൾക്കേണ്ടത്?

സുത:- മഹാറാജാ! നമ്മുടെ ധർമ്മിയായ ചിന്തയെന്ന ധർമ്മന്റെ ഭാഷിതമാണ് കേൾക്കേണ്ടത്.

പുറം 3. കള്ളപ്പിതാവിനാടുത്തുവന്നവർ

വിത്തവും കണ്ണുലാക്കി—

പൊള്ളക്കാരെ കൈവെട്ടാമെന്നുഗതയ്ക്കും

കാട്ടുകോരിക്കയലേ

തള്ളക്കാരെപോൽകൂടിയ സാമ്രാജ്യം—

വിപ്രസംഹാതരികളി—

മുളകുതന്ന ധർമ്മത്തെക്കൊടുക്കയും

ധർമ്മനോതുണ്ടധർമ്മം.

സന്ദർഭം:- ശ്രീ. എണ്ണാൽ ദൈവം കയ്യെടുക്കുന്നില്ലെന്നും
 ഉപദേശമെല്ലാം തന്നെയും ചൊല്ലിക്കേൾക്കുന്നതും,
 സ്ത്രീ:- സംഭവമില്ലാത്തതോ? (എന്നു ചോദ്യം ചെയ്തപ്പോൾ)

ഒന്നാമങ്കം.

(യെരൂശലേം യഹിദ്ദിന്റെ പ്രവേശനം)

ആശ്ചര്യത്തോടെ യെരൂശലേം:-

പാട്ടം 1. മേൽനോട്ടം — യെരൂശലേം.

യെരൂശലേം യഹിദ്ദിന്റെ! തവ

തന്നെപ്പോലെ!

—(ഗർജ്ജനം)—

നിന്നും ഇങ്ങനെയൊന്നും ഇല്ല!

നിന്നും ഇങ്ങനെയൊന്നും ഇല്ല!

കർമ്മമില്ല, മുമ്പാകെ!

മുമ്പാകെ! മുമ്പാകെ! സമാധാനമില്ല! —(ഗർജ്ജനം)—

യെരൂശലേം:- (അത്ഭുതത്തോടെ)

പാട്ടം 2. യെരൂശലേം മേൽനോട്ടത്തിൽനിന്നും

മേൽനോട്ടത്തിൽനിന്നും—

യെരൂശലേം യെരൂശലേം, മുമ്പാകെ—

മുമ്പാകെ

യെരൂശലേം യെരൂശലേം, മുമ്പാകെ—

യെരൂശലേം യെരൂശലേം—

ജൈൻപത്തെടുത്തുവിപ്രവിപുലം—

ജ്യോതിർവീരനത്തികൾമേ

മേലാണേ! അതോടുകൂടി പാൽപ്പായസംപോഷണ
നീൽനനായ അടിയന്നു, പൂക്കണ്ഠകലശമായ ഈ
ബ്രാഹ്മണസന്നിധാനം നിരന്തരം ശോകപോതു ക
രായിത്തീർന്നിരിക്കുന്നു.

പദം 5.

ചോടുപൂവുതളിരുമേഖിലം നഷ്ടമാണ്ണുനാമായിൽ—

കപട്ടന്തേഷക്കരവൊടനീശം കോകിലശ്ശേണിപോലെ

ഒട്ടുംജൈക്കരവരേടിയൻവിട്ടുപോവാൻപേക്കി—

ചിട്ടംകൂട്ടുന്നിതു കലകതിശ്ശാശ്ശുമീവിപ്രസംഗം

പദമുച്ച:- മഹാത്താരുടെ സമ്പത്തിയും, ആപത്തിയും സ
ജ്ജനങ്ങൾ ഭാഗഭാഷകളായിരിക്കും.

ഇവി:- ഈ മഹാത്താരുടെ വിശപ്പിനെ ശേപ്പിപ്പാൻ
ഒരു മറ്റൊരു കാണുന്നില്ലല്ലോ.

പദം 6. ഹിന്ദുസ്ഥാനി. തോടി—ചെമ്പട.

വിശപ്പേറ്ററംമുണ്ണുഹം വിശപത്തിന്നപഹരം =വിരേ=

ശാശ്വതശാശ്വതാഹരം സകലമുഷ്ടമോവഹരം

മോഹംനൽകിയും ദേഹംവെന്തിടും

ചെമ്പട്ടെത്താഹരം.

=വിശ=

പദമുച്ച:- അല്ലയോ! ധർമ്മന്തേ! സർവ്വ പ്രദാനികളും

സൃഷ്ടികാലത്തുതന്നെ വിശപ്പുകൊണ്ട് നന്നെ തള

ന്നിരുന്നു. അപ്പോൾ എന്നപോലെ അവരെ ആന
ത്തുകകളിൽനിന്നും പരിപാലിച്ചുപോരുന്നത് ആദി
ത്വഭഗവാനാണ്.

പദ്യം 6.

ഉത്തരായണകാലമുൾക്കൊള്ളു സർവ്വസൃഷ്ടി—
അതെപ്പിച്ഛകടക്കവേ ഭൂമി ദക്ഷിണായനവേളയിൽ
ഉത്തരം വിളഭ്രമിയിൽ ശശിസൂര്യയോനിമഹോദധൗ
വിസ്തരിച്ചതുകൊണ്ടു ചന്ദ്രസമനാവും തപനാമകം
ആകയാൽ ആദിത്വഭഗവാനെ ശരണംപ്രാപിക്കേ
കയാണു് വേണ്ടതു്. പാഷ്ട് കാൽവീർപ്പൻ, പൃഥ്വീ,
നാഗർഷൻ മുതലായ മഹാഭാജാക്കന്മാർക്കും ഇതവിധം
ആപൽക്കരവരുമാറിയെന്നു, അന്നു ശരണമായി
അറിന്നു് ഇതവക വശമാവണമായിരുന്നു.

സുധി:- ഭഗവാനേ! എന്നാൽ ആ ധർമ്മത്തെ അടിയന്തരം
അനുഷ്ഠിച്ചുകൊള്ളാം.

ധൈര്യൻ:- എന്നാൽ ആ അനുഷ്ഠാനം ഞാൻ അങ്ങേ
സ്തുതപരമേശിക്കാരും ബാഹ്യാന്തരശുദ്ധനായി ഭവാനു്
ഗംഗാതീരത്തിൽ തെങ്ങുവായിക്കൊള്ളുക!

സുധി:- കല്പനപോലെ

(രണ്ടുപേരും പോയി.)

രണ്ടാമനം.

വിശ്വരൂപം.

രണ്ടു ചുവർവാരി:- (പ്രവേശിച്ചിട്ട്) അയ്യോ! വിശക്കുന്നു.
അയ്യോ! വിശക്കുന്നു! വിശപ്പുകൊണ്ട് ഈ രാത്രി
യിലും ഉറക്കമുണ്ടായില്ല. സമയം പ്രഭാതമായിക്കയും
ചെയ്തു.

ചട്ടം 7. ശുക്രനരപക്ഷികളുണ്ടെന്നു, 'വിശപ്പുകൊണ്ട്—

പോകുന്നിടത്ത് ഒരു ചുവർകാമ്പതു കരാരമ്പം
മാഴ്കുന്നതന്ത്രത്തിൽ പരിഭവസമേത
തുകനാമാവിതകദളത്തിന്നു അർഹമാം.

കുടുംബം! ഹൃദയീനപുരം വിളിച്ച് ദിവസം കടന്നു കഴി-
ഞ്ഞു. ഇതുവരെ കരുണയെങ്കിലും ദക്ഷിണയുണ്ടാ-
യില്ല. പാണ്ടിപ്പാലം ചേർക്കുകയും വിശപ്പായിത്തീർന്നു
കണ്ടകം നിറഞ്ഞ പാലുകളിൽ കണ്ട കിടന്നു
കാലം അറിയാതെയാണ്. ശീലം, ഹൃദയീനപുരത്തിനി-
പ്പോലും നിത്യസമൃദ്ധമാണെന്ന് പറയേണ്ടി. ഇതുവെ-
ലാലത്തിന്റെ പാലത്തെക്കുറിച്ച് അറിയാതെ കിടന്നു
അപ്പുകമാണുപോലും വേണം.

ചട്ടം 8. വെട്ടു പാലപ്പാലംകൂടിയ പാലപ്പാലം

കെട്ടുവെട്ടുവെട്ടിനെ—

ഇപ്പോൾ പാലപ്പാലം കറികളും
പോലും കണ്ടുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു

അപ്പുനിക്കുവെമ്പുന്നതിനെത്തുകിലുട-

ത്തുവെന്നുതേക്കുംമുതൽ ഹോ!

തപ്പത്തുനുകുന്നതിൽ, കുനകം

വിറവിൽ കരളിയതായ്.

(അമ്മവെളിച്ചം) ഏയ്! ഏവാനിൽ! വിശപ്പു
കൊണ്ടു പഴുത്തുനിന്നുവെമ്പുന്ന! അമ്മവെളിച്ചം
മുതിർന്നിട്ടു കനകം വിട്ടുവെക്കുക! വെളിച്ചം
മുതിർന്നു. കരളിയം അമ്മവെളിച്ചം. (അമ്മവെളിച്ചം)
ഏയ്! ഏയ്! ഏയ്! അമ്മവെളിച്ചം! നിങ്ങൾ വെളിച്ചം
കൊണ്ടു അമ്മവെളിച്ചം വിട്ടുവെക്കുക! വിട്ടുവെക്കുക
നിങ്ങൾ അമ്മവെളിച്ചം വിട്ടുവെക്കുക! അമ്മവെളിച്ചം
വിട്ടുവെക്കുക! (അമ്മവെളിച്ചം) അമ്മവെളിച്ചം
കൊണ്ടു അമ്മവെളിച്ചം വിട്ടുവെക്കുക! അമ്മവെളിച്ചം
വിട്ടുവെക്കുക. (അമ്മവെളിച്ചം) അമ്മവെളിച്ചം
(അമ്മവെളിച്ചം) അമ്മവെളിച്ചം.

അമ്മവെളിച്ചം:- അമ്മവെളിച്ചം.

അമ്മവെളിച്ചം:- അമ്മവെളിച്ചം വെളിച്ചം? കരളിയം
കരളിയം? കരളിയം. നിങ്ങൾ വെളിച്ചം വെളിച്ചം.

അമ്മവെളിച്ചം:- വെളിച്ചംവെളിച്ചം വെളിച്ചം
കരളിയം? കരളിയം. അമ്മവെളിച്ചം വെളിച്ചം
വെളിച്ചം.

അമ്മവെളിച്ചം:- അമ്മവെളിച്ചം. കരളിയം വിട്ടുവെക്കുക.

കൊണ്ടെല്ലാം മറന്നുപോകയാണ്. ഞാൻ സേനാ
കളിച്ചുകൊള്ളാം. ഇന്നു വല്ല ഭക്ഷണവും കിട്ടുമോ?

പ്രവ- (ആത്മഗതം) കഷ്ടം! എന്റെ കഥയെന്ന ഈ
പ്പോൾ വലിയ പരജയമായിരുന്നു. ചിന്നെ ഈ കട്ടി
യുടെ കഥ പറയാനാണോ! (പ്രകാശം) വേഗം! ഈ
സന്ദർഭം. ഇന്നുമുതൽ നമുക്ക് 'ഐക്യകോമി' ക
ക്ഷണത്തിന് വഴിയുണ്ട്.

പ്രവ- അതെങ്ങിനെ?

പ്രവ- അസുസ്ഥനായി ആഴിത്തുടയന്നു തുടങ്ങിയതിനി
ശതില്ലെന്നോ? ഇതാ നോക്കൂ!

പദ്യം 9. വിശ്വാസം ധൈര്യമനുഷ്ഠിക്കുന്നവിയതി-
ശ്ശംഗം കഷ്ടം നി-
ന്നിശ്വാസം നിജ ജീവനാശിപലനം
നിമിത്തപ്പെട്ടിട്ടാണു;
വിശ്വാസം സകലാനുപതിഗത-
പ്രാപ്തിപ്പെട്ടിട്ടു, സ-
ർവ്വശ്വാസം തനപുണ്ടുപോലിട വിജ-
യിതൻ ധർമ്മജനൻ.

എന്ന മാത്രമോ നല്ലവണ്ണം നോക്കൂ!

പദ്യം 10. ഉദയസ്തിർത്തികവിത പൈശ്വര്യം
പൈശ്വര്യം
പാശ്ചാത്യകവിത വിപ്രതികരം
സുന്ദരമകുശാലം.

നാഥൻ ധർമ്മനാരികത്തിരുവരോ

നായന്മാരിലൊല്ലിത്തരോ-

ല്ലാം തല്ലിയമതിട്ടുന്നിത! വരൂ!

നാരോപകരവരോ വരോ!

(കണ്ടുപോക്കം ചെയ്തി.)

രംഗം

(ബ്രാഹ്മണർ 'ഗായത്രി' ജപിച്ചിരിക്കുന്ന ഗംഗാനീരം)

(ഗംഗയിൽ അർക്കനനായി സമാധിസ്ഥനായ)

ഭൂമിപ്പുറൻ:- (സമാധിയുണർന്ന)

പരമ ദീ. ബ്രഹ്മാക്കു=ആദി.

പൈതൃഹാരിയേ ചോദയവാനാളേ

പ്രാണപ്രചലനമിഷ്ടമേ

വിട്ടുതരിയേ മതി മഹാശൂന്യേ

കണ്ടുസ്ഥിച്ഛിത നിഷ്ഠായേ

—ശിഷ്യപദം=

ദിവ്യചൈതന്യം ദിവ്യനിദാനം

മേഘത്തിനിത്യതസ്സദനം

അന്നയരം നൂനം; സൂരിപകരമിതനം

വിട്ടിനിസ്സുട്ടം വസന്തനം

—കുലപദം=

ഹോ ഹോ! ഏതൊക്കെപ്പയ്യലാണിത്! ആമാ
തൃതിൽനിന്നു സിദ്ധിച്ചു, ആവിശ്വരൂപമെന്നു അ
ശ്ലോകമെന്തെന്നുവെണം അയസ്സാണു നല്ലമിതെ
കുട്ടാപേ അന്നുകൾക്കുതന്നെ താമസ താമസമുദ്ധിക

രിപ്പിച്ചു (ഗംഗയെ നോക്കി ഒന്നാട്ടത്തുകൊണ്ട്)
അപ്പോ! പ്രഭാതത്തിൽ ഭാഗീരഥിയുടെ ഈ പരമ
ശാന്തസ്ഥിതി മനസ്സിനെ പിന്നെയും അറുക്കുമുഖ
മാക്കിയെടുത്തു.

പദ്യം 11. നക്ഷത്രാളികരമിന്നിടുന്ന ഗംഗാ

തന്മുഖമെക്കത്തരീ-

വൃഷഭനെ തന്മുഖമിരിക്കുകൊണ്ടുചെയ്തിരുപുരം

പൂരിച്ചു പക്ഷാഞ്ജലി

ലക്ഷപ്രാണികളൊത്തുതന്നെയകറ്റാൽ

നാമംഭവിച്ചിമനീ-

മെങ്കിലീനരിചെയ്തിടുന്ന, സപന-

ബ്രഹ്മലക്ഷ്മിത്തപം

പദ്യം 4. മോഹനം=തിസ്രജാതിതൂപ്പകം.

അഹിംസനരസേ! ദേവി! വിജ്ഞാതി! പാഹിതം

പാഹിതം പാഹിതം പാഹിതം അഞ്ചേ! =അ=

അമ്മേ! നിന്മേന്മയാൽ പാപമെങ്ങിനെയൊക്-

കാജീവം നാജീവരാജിതംഗി! =അ=

ദേവി! ഭാഗീരഥീജിതീയാലേ! ഭാരതപരിയാണ

തീലേ! മമസ്താരം. (ഗംഗാജീതം മറ്റും നോക്കി)

ശിവ! ശിവ! ഏതൊരുകഥയാണിത്! ദേവതേജാ

തമസ്വരായ ബ്രഹ്മാണാൽ ഈ ഗംഗാജീതം തുല

യിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു.

പട്ടം 12 തിരുവനന്തപുരം കോളേജിലെ മെ

പ്രാദേശികതയ്ക്കെതിരെ

புறக்காரைப் பற்றி வருவது —

ഇല്ലാത്തതായിട്ടു വന്നു;

കുമാരസംസ്കൃതിയുടെ അനന്തവിജയം

വർഷം മാത്രം പ്രകാരം

ഗവൺമെന്റിന്റെ പ്രതികരണം

മുഖനാർ നീക്കം ചെയ്തു.

[illegible]

உதயநிதி ஸ்டுடியோஸ் பவ.

പാട്ട് 13. ചേരപ്പാലി സ്കൂളിൽനിന്നും ഉപത-

ജാഗ്രതയിലെത്തുന്നതിന്, തീർത്-

സ്വീതപ്രഭവമെന്നുവരുത്തൽ ചിത്രം.

பெயர்: பிள்ளை

“ഏതെങ്കിലും തീയതിയിൽ” എന്നൊരു കാര്യം

ശ്രീതത്തിലോതി വിശദം
നീ തല്ലും സ്വകാര്യനീതിമുൽനിന്നും
സാരത്വരൂപ! മറ്റവൻ!

34. നീകൾക്കുതൃപ്ത പരമാകാശസിദ്ധി വിപു-
ലാകാശ! നീ നിജമഹദ്-
പ്രാകാശഭിത്തിയടവുകാരെ ചെട്ടിയതി-
ലേകാനമിഗ്രഹഗണം
പാകാശിതമുച്ചിതനാകാശിപ്രജ്ഞി-
വാകാശമതിമ തിരി-
മേൽക്കുകയാൽ ബ്രഹ്മാകാശമിതമെല്ലാ
കാല കാലപ്രകാശം.

15. കലാനാമകമെല്ലാപിന്നമേണം! തിമിർ-
മനോഹരതതിനൊരമർ-
വൻ തോപെടുന്നതുവസന്തപ്രകാശിതർ-
സന്താനശാഖപ്രകാശി-
സുന്താവകാശമിത്ര നവനാമനാമ നമുക്കു
പിന്നാലെയെല്ലാകു, നിന്ന-
മെന്തെന്നമാനമിതിലൊക്കെയൊരമർ നി-
തനൊരു നി തിനമേണം!

16. ഇതൊരൊക്കുകളിൽ തെക്കായ്കുന്ന മഗ-
മാനമുവിൽ നിന്നതും

സ്വാഭാത്മ്യം, സർവ്വലോകീയം, ശിശിര-

താരാധിരാജ, നിവാരാത്;

ശീതാക്ഷ പാതപ്രമാദാരാൽക്കൊടുപ്പിച്ചു തൂ-

പാശാശിന്ധവ ഗേവൻ;

ബോരാത്സിപ്പൂൻ മമ പാശാഭൂമിനമിഹ

ധാരാഭൂമാത്തരിക നീ

(പ്രാണിച്ചു തൊഴുതു നില്ക്കുന്നു.)

(ബന്ധനയിൽ ശോചനാലം, പുണ്യവർണ്ണം)

(നരനന്ദനം ക്രോധിതവുമായ ആദിത്യമോഹൻ
ആകാശസ്ഥലത്തിൽ പിന്നിറങ്ങിവരുന്നു.)

അധി:- കാരാമോദം = രൂപകം.

പാദം 5.

ജയജയമേ! ജയജയമേ!

ജഗതിഃപദാഭാസത്താത്വിപ്രാപ്തകരുണാസിന്ധവ! = ൧-

ജനിതൃതിതലായശ്ചൈവ ജന്തുസന്താനകരനി മോദം

പരമജ്യോതിൻ പവിത്രപാദം

സ്തവമഭിജനാമൻ ശീതം പവനവതിനവിഭാതം = ൨-

(നമസ്കരിക്കുന്നു.)

ആദിത്യൻ:- (അനഗ്രഹിച്ചുകൊണ്ട്) സർവ്വമംഗളങ്ങളും

വോണിൽ ഉണ്ടാവട്ടെ. ഏഴിനീട്ടുക! പ്രശാന്തമധുര

മായ അഭയായുടേ മൂലാഭവിന്ദം കാണാൻ ഞാനഗ്ര

ഹിക്കുന്നു.

അധി:- (ഏഴിനീട് തൊഴുതുകൊണ്ട് നില്ക്കുന്നു.)

അതി:- ഭഗവാന്റെ അഭിമുഖപ്രദർശനത്തിൽ ഞാൻ വളരെ പ്രസന്നനായിരിക്കുന്നു. ധർമ്മിയനായ അദ്ദേഹം! യുധിഷ്ഠിര! അദ്ദിഷ്ട പാണ്ഡുരകാളുര!

യുധി:- ഭഗവാന്റെ മോക്ഷത്തിന്റെ ഏകനേത്രവും കർമ്മ സാക്ഷിയുമാണ് നിന്തിരുവടിക്കു ഏകന്റെ അഭിലാഷം അറിയാത്തതല്ല. ഹൃദയിലിടയ്ക്കുനില്ക്കുന്ന സന്തോഷമില്ലാത്തതല്ല ഈ ചോദ്യം അടിയനെ മെയ്യുന്നല്ല ഏതുകയും ചെയ്യുന്നു.

പദ്യം 17.

അഭിമുഖ്യത! ദിവാനകൻ സർവ്വലോകപ്രഭുവാൻ
പ്രതിഭിനമുദവാകം മറ്റിജാലംകണക്കേ;
അതിഥികളെവിശേഷാൽ തൃപ്തരാകീടുവാൻ-
അതിരവികമെന്നും നൽകണം സാമീപ്തനാളിൻ

അതി:- (മേന്മകളിൽ പാത്രം വഹിച്ചുകൊണ്ട്)

പദ്യം 18. സമുപാകത്തിന്നു സത്യമർത്ഥമൊത്

മന്ത്രേണ്യനൽകീടുവാ-
നല്ലോ മൽക്കിണൈക്കേ പ്രതിഭിനം
വുകുന്നതെന്തെന്നാലം
പദ്യോന്മേഷമെന്നമട്ടതിഥികൾ-
അന്യേണ്യനൽകീടുവാൻ
നല്ലോ“മേന്മപാത്രം”കൊന്നിതു ദിവാന-
കമണ്ണാക! മോഹംമുഖേ!

അല്ലയോ ധർമ്മനന്ദ! അങ്ങനെയെന്നു കണ്ടാൽ അറിഞ്ഞിരിക്കേണ്ടതുണ്ട്. അങ്ങനെയുടെ സാധ്യതയിലുള്ള പാപമായി ലോകത്തിന്റെ ധർമ്മപരമ്പരയിലായിട്ടാണ്. സർവ്വലോകസർവ്വകൃഷ്ണപാപമായിത്തന്നെ ഭക്തിജ്ഞാനമുഖം ദിനപ്രതി അതിഥികൾ തുടങ്ങിയ സർവ്വ ഇത്തരംകൃഷ്ണമേഖലയെ കഴിയുന്നു. (എന്ന പാത്രം കൈമാറുന്നു.)

യുധി:- (പാത്രം ദേടിച്ച്) ഭഗവൻ! അടിയൻ അന്തർവിതനായി. അങ്ങനെയുടെ അന്തർവിതനായി നടന്നു കൊള്ളാം.

അയ്യ:- എന്നാൽ ഭഗവന്റെ ധർമ്മപരമ്പരയുടെ പരിമളം എന്റെ മണ്ഡലത്തിൽ അന്തർവിതനായിട്ടുണ്ട് (എന്നു പറയുന്നു.)

യുധി:- (നോക്കി തൊഴുതുകൊണ്ട്) ഭഗവന്റെ കനകമം അതാ അന്തർവിതനായിട്ടുണ്ട് ദൃഢിപഥം കവിതയെ മറയ്ക്കുന്നു.

പദ്യം 19. വിതരണമേ ശത്രുക്കൾ
വിതരണമേ ശത്രുക്കൾ
സ്വയം നിജസ്ഥലത്തിൽത്തന്നെ
ലഭിച്ച ഭഗവദ്രമം

(അങ്ങനെയായിട്ട്) ദേവി! ഇതിലെ; ഇതിലെ

യുധി:- കേട്ടുകൊണ്ട്) ദേവി! ദേവി! ദൃഢിപഥം കവിതയെ

പ്രസന്നനായ ദേവി ഔട്ടപടി ഇങ്ങട്ടുതന്നെ വരിക
യാണു്.

പട്ടം 20.

നിതാറുസഹസതൈരാം മഴിചഴിത്തശ്ശേയം നരം—
സിതാംബുജകംഭവതഃമൊളം സരോജിനിമജ്ജമതിതാ;
അതാത്തമവിഭജനാത്ഥിഫലനാന്നിതാറാജിഭക്
പ്രതാറുപതിത്തുരുതായ് ധവളവസ്ത്രതായ് ഔട്ടപടി

ഔട്ടപടി:- (പ്രകാശമായിട്ട് ആത്മഗതം) അഹോ! ഭാഗ്യം
ഭാഗ്യം! വർഷക്കാലമായികുറുകനായ രാജാക്കന്മാൻ എന്ത
വീര്യം ആർത്തുപത്രം കർമ്മപ്പെടുന്നു. (പ്രകാശം)
ആർത്തുപത്രംതന്നെ ധർമ്മം ജനിക്കുന്നു! ജനിക്കുന്നു!

ജനി:- ദേവി! ദേവി വിജയിച്ചിരിക്കുന്നു. ദേവിയുടെ
ഗുണഗീതം ധ്വനിപ്പിച്ചു. ആദിത്യദേവാനിതന്നിന്ന അ
മ്മരപാത്രം കഴിച്ചു. ഇതാ നോക്കൂ!

പട്ടം 15.

സാരവതി-ആപക.

പരിശ്രാമിക്കുകയും, പാർവതി: ദേവി:

പരിശ്രാമിക്കുമതം തത്സമാസിതു നിദ്രതം പട്ടം

നിരപിച്ഛതുലാലബനം

നിരപരസമുത്തമിനം

വിരവിൽ വിവിധമായ പ്രസന്നം

വിരവിപ്പുതന്നുതാണിതു

പട്ടം

(പാത്രം കൊടുക്കുന്നു)

ഔട്ടപടി:- (പാത്രം കഴിച്ച്)

പാട്ടു 7. ചെമ്പുതട്ടിപ്പതിസ്രുതാതിരൂപകം.

പാത്രം പരമപാവനം നാഥ! "പാത്രം"
 ഗാത്രമെങ്കണത്തിനായ്
 മാത്രമല്ല ദേഹിതാം
 മിത്രവിദ്യം — നീമേ
 വാർത്തിടാനാമേ "പാത്രം"

യുധി:- ദേവി! അതിഥികളെ യഥാദാമിതം സന്തുഷ്ടരാക്കുക. ദേവതയുടെ ദക്ഷിണകഴിഞ്ഞാൽ മാത്രമേ ദിവസംപ്രതി ഇവ അക്ഷമപാത്രം അവസിതാനമാ യിരിക്കുന്നുള്ളൂ.

(അണിയറയിൽ ദൈതാളികൻ)

പാട്ടു 81. സൗമ്യനാഭീവരനല്ലതിഥികളെ നരം —
 പാത്രമെങ്കണാമറിം
 കരുണിപ്പുത്രാപ്തം, വിരതി മിനകരേ
 മാണവാന്താനവണ്ണം
 സാമ്യംനില്ലാത്തധർമ്മവിചയമൊരു ക്ഷേ —
 ദ്രാവത കാത്തിരിപ്പു
 യെഴുതുന്നതുമ്പി ഭീമാദികൾക്കൊരാളും
 നിർവൽ ധർമ്മവേദം

(ശ്രാവണൻ കൈറിയുണർന്നു പതിച്ചിട്ടു നോക്കുന്നു)

യുധി:- ഹോ! ഹോ! ഭഗവാൻ യെഴുതുന്നതെങ്കിലും കാത്തിരിപ്പുകൾക്കാണ്. നാം ആശുഭത്തിലേക്കു പോവുക! (മറ്റാരും നോക്കിക്കൊണ്ട്) അഹോ! ആശുഭം! ഗാ

യന്ത്രിജപതനിൽ കിമഗനയെ ബ്രഹ്മണൻ ഇല്ലാതാ
മാത്രമേ ഉണ്ടാൻമുള

ബ്രഹ്മണൻ:- (അടുത്തുവന്ന്) അസ്തു നെ കശലം മോശ
രാജ!

മുനി:- ബ്രഹ്മവർണ്ണകൾ! ദൈവത്താൽ അനുഗ്രഹ
ത്താൽ ഇതാ അക്ഷയപാത്രം ലഭിച്ചിരിക്കുന്നു. എ
ന്നാൽ ആത്മമതിക്കൊക്കെ പോവുക! (ഏതെ ഏറ്റു
വരും പോയി).

മൂന്നാമങ്കം.

വിഷ്ണുക്കം.

(ഒരു ദാസി പ്രവേശം)

ദാസി:- ആത്മയായ ശൈലത്തി എങ്ങനാടു ഇരിക്കുന്ന ആ
ലത്താപിച്ചു. 'ഏടി! ഇണവതി! അതിഥികളുടെ
മേഖലനാനന്ദം ആതുപത്രം യഥിപ്പിതൻ അവര
ജന്മാക്കൊക്കട്ടും അമ്മേത്തകഴിഞ്ഞു എഴുന്നേൽക്കി
യിരിക്കുന്നു. പരിധാരകവൃന്ദത്തിന്റെ അഭിഷേകം ക
ഴിഞ്ഞു ഞാൻ ഉണ്ണാതെയിരിക്കുകയാണ്. ദേവതി
പെൺ ആത്മയായ മേമോരുടെനെ കണ്ടു ആതുപത്ര
നോട് അനുപയിപ്പിക്കണം. ഇനിയും അതിഥികൾ
വല്ലവരും ഉണ്ടോ എന്ന്.' നിന്നോടുള്ള നിരൂപനം

ആ വ്യാസനമ്പടിയെ, ലഭിക്കാപലകിൽമാത്കൃതിയ
 ഈ ആരംഭത്തിൽ എവിടെയാണ് ഞാൻ തീര
 ചെയ്തത്? രത്നപരമി ഈ അനുസ്മരണ അതിഥി
 നമ്പിരത്തിൽത്തന്നെ കണ്ടെത്തും. (ചുറ്റിക്കടന്ന് നോ
 മിക്കൊക്കെ) ഹോ! ഹോ! ഇതാ നീക്കംകൊള്ളൂ
 മാതി മുണ്ടുകൊള്ളൂ മൗലംപാലം കൂപ്പി മടങ്ങുക
 തന്നെ മുണ്ടുകൊണ്ടിട്ടപ്പോൾ, (പ്രകാശം) ആർ!
 കൈത്താഴി വെട്ടിയിട്ട് നില്ക്കുന്നു! (എന്ന പാറയ്ക്കു
 മേൽമേൽ വെട്ടി നില്ക്കുന്ന കൈത്താഴി വീണ്ടും
 നോക്കി.)

പട്ടം 12, നോ കർമ്മവിളി കേൾക്കുന്നവരിയും
 കൈത്താഴി കൈത്താഴി കൈത്താഴി;
 തിരിച്ചുകൊണ്ടിട്ട പാവയെടുക്കേണ്ടതും —
 കൈത്താഴി കൈത്താഴി കൈത്താഴി

(പ്രകാശം) ആർ! കൈത്താഴി നില്ക്കു നില്ക്കു
 കൈത്താഴി! (തെളിക്കൊണ്ട് പ്രവേശിച്ചു) ഏതു ഭയം
 വിചാരിച്ചു എന്നു വെട്ടിയിട്ട് നിന്ന് വിളിക്കുന്നത്?
 ഇന്നുവരി:- ആർ ഞാൻ ഇന്നുവരി.
 കൈത്താഴി: എടി! ഇന്നുവരി! ഗണപതിയാണ് നീ. ശിവ
 ലിംഗംകൊണ്ടുണ്ടാക്കുന്ന മാവുണക്കർ വെട്ടി മുക്കിയ
 ഗണപതിയാണ് നീ. (തെളിക്കുന്നു.)
 ഇന്നു:- തെളിക്കൊണ്ട് കൈത്താഴി കൈത്താഴി നില്ക്കുന്ന
 ഗണപതി അടുത്തോ അല്ല അടുത്തോ? ആരും!

മൈത്രേയ:- ഈ കയ്യൊഴികളു ചെണ്ണിന്റെ മണമെന്തെന്നു
 വീക്ഷിക്കുകയോ. (വരി ഭാഷണം)

ഗുണ:- (ചിരിച്ചുകൊണ്ട്) ആയ്! മൈത്രേയ! നേരമുപ്പാ
 ക്കൊപാകളെ. അന്യരാളി കല്പിച്ചുയച്ചിട്ടാണ് അാന
 അരയെ തിരയുന്നത്.

മൈത്രേയ:- അന്യരാളിക്കു കാരണമെന്ത് അന്യരാളനായാണ്.
 എന്തെന്നുല്ല. ചോറു മിണ്ടാകത.

ഗുണ:- ശരി. അന്യരാളനെന്നു, മഹാമാന്ദാവിശ്വാസ് ഒരു
 കാളും അനേകപിഷ്ടങ്ങളുണ്ട്.

മൈത്രേയ:- ഫാദ്ധ! ഇപ്പോൾതന്നെ വേണമോ?

ഗുണ:- ഇപ്പോൾതന്നെ വേണം.

മൈത്രേയ:- ഏന്താണെടി! കാളും?

ഗുണ:- പരിചാരകവൃന്ദത്തിന്നു മേലണക്കാര്യങ്ങൾ മേലി
 ഉണ്ണാനിരിക്കുകയാണ്. ഇനിയും വല്ല അതിഥികളും
 ഉണ്ടോ എന്നറിയാത്തു.

മൈത്രേയ:- ഏതു കഥയാണ്ത്? ഇനിയും മേലി ഉണ്ണാതി
 ിക്കുകയാണോ?

പാളം ൧5. നേരം തിരിഞ്ഞഞ്ചടിയാതി നോക്കൂ
 സുരണമിപ്പട്ടിണി തൃപ്തിയാണോ?
 പാലം വിശന്നിങ്ങിക്കെ, ധർമ്മന —
 ള്ളാ അരിമേവുന്നതു പന്ത്രു മാമോ?

ഇതിന്റെ വിധികത്താറു അർത്ഥമെന്നു ആയ്ക്കുക

യോ, പോയി പറഞ്ഞുവെന്ന് ഇനി ഇന്ന് അതിരി
കൂടു കാര്യത്തിലേക്കുവെന്ന്.

ഇന്നു: ഏതാൽ അങ്ങനെ അറിയിക്കാം. (പോകുന്നു.)

വിദ്വാ:- അങ്ങനെയൊരിക്കൽ ഇന്നു വിദ്വാന്മാരികളുടെ വാക്കു
നിന്നുവെക്കാനും അങ്ങനെയൊരിക്കൽ ആദ്യമായിട്ടുള്ള ഒരു
ശ്രീയം അങ്ങനെയൊരിക്കൽ എങ്ങനെയൊരിക്കൽ
യോ. അങ്ങനെയൊരിക്കൽ അങ്ങനെയൊരിക്കൽ
കൂടു. (മുറിക്കുന്നു അങ്ങനെയൊരിക്കൽ) ഇന്നു!
അങ്ങനെയൊരിക്കൽ അങ്ങനെയൊരിക്കൽ.

പദ്യം 24. പ്രാജാധിപത്യശ്രീയം അങ്ങനെയൊരിക്കൽ—
പ്രാജാധിപത്യശ്രീയം അങ്ങനെയൊരിക്കൽ
അങ്ങനെയൊരിക്കൽ അങ്ങനെയൊരിക്കൽ—
അങ്ങനെയൊരിക്കൽ അങ്ങനെയൊരിക്കൽ.

അങ്ങനെയൊരിക്കൽ (പ്രാജാധിപത്യ)

പദ്യം 25.

പ്രാജാധിപത്യശ്രീയം, അങ്ങനെയൊരിക്കൽ.
പ്രാജാധിപത്യശ്രീയം, അങ്ങനെയൊരിക്കൽ.
പ്രാജാധിപത്യശ്രീയം, അങ്ങനെയൊരിക്കൽ.
പ്രാജാധിപത്യശ്രീയം, അങ്ങനെയൊരിക്കൽ.

അങ്ങനെയൊരിക്കൽ അങ്ങനെയൊരിക്കൽ
അങ്ങനെയൊരിക്കൽ അങ്ങനെയൊരിക്കൽ
അങ്ങനെയൊരിക്കൽ അങ്ങനെയൊരിക്കൽ
അങ്ങനെയൊരിക്കൽ അങ്ങനെയൊരിക്കൽ.

വിദ്വ:- (തൊഴുതുകൊണ്ട്) സ്വാമി! യജ്ഞിമന്ദനായ
ഈ മൈത്രേയൻ അഭിവാദ്യം ചെയ്യുന്നു.

രാജ:- സരസ്! മൈത്രേയ! ആയുർകുറവികളും അരിഥി-
കളും ഏറ്റവും അഹങ്കാരമേറിയവരായ പരിശുദ്ധ
നായും ശാസ്ത്രജ്ഞരിലേനില്ലേ?

വിദ്വ:- സാക്ഷാദ്യജ്ഞായ ഈ അനുജാതികൾക്കു
ബഹുലംകൃത്യകർമ്മങ്ങൾ കലാസാരം? മോശി?

ച. ഗ്രം 26. മിഷ്ടാനാതിന്ന കൃഷ്ടകിടകൾ, ചതുരം—
ശരഭം, കരകൾ വഴിയും
പുഷ്പാഭാപനപരമിമിതി, പലപരിഹാരം—
സന്തരണനിഷേധം
മുട്ടാമുട്ടാർ മുങ്ങാത്തതിനെയും—
കുറുപ്പും, മോക്ഷത്തിനെന്നി-
പ്പുട്ടാളംകൊണ്ടുകൊല്ലും വന്ദകടി മരി—
ദ്രുതി നിത്യം വളർത്തും.

രാജ:- മോശ! സരസ്! ബ്രാഹ്മണ്യം ഹരിച്ചുപോയാൽ
അനന്തരംതന്നെ. ബ്രാഹ്മണക്കാരെക്കുറഞ്ഞുള്ള
കഠിനതപശ്ചത്യയുടെ ഒരു പട്ടാളം മോശമാണ്
ബ്രാഹ്മണ്യം. പരിശുദ്ധ ബ്രാഹ്മണ്യത്തിൽനിന്നു
പുറപ്പെടുന്ന യജ്ഞൻ ആദിത്യക്കൽനിന്നു പ്രാ-
പ്തമാകുന്ന കിരണങ്ങൾപോലെ അനാചാരങ്ങളായ
അന്ധകാരങ്ങളെ ദൃശ്യീകരിക്കുന്നവനാണ്. മോ-

വാൻ ഒരു ഗൃഹസ്ഥൻ സ്നാനധാരാ ഇരിക്കെ, ഈ കര
മൃകവനങ്ങളെ അഗ്രാഹിതം നീക്കുന്നതെങ്ങിനെ?

പദ്യം 27. ഭക്തനാഥനായ ധർമ്മ —

ശിക്ഷക്കാര്യം തന്നെ കേവലം

അനുഗ്രഹം തന്നെ നൽകും —

ലക്ഷ്മണന്റെ മനസ്സ് വരും.

വിദ്വാ:- (വിരിച്ചുകൊണ്ട്) അങ്ങനെയെങ്കിലും വി
കടത്തിവെക്കിയ പക്ഷിക്ക് ഇനിയും മഹാഭൂപതി
കൊടുപ്പാൻ തന്നെയുണ്ട് അങ്ങനെയെങ്കിലും.

രാജാ:- ഹേ! കേവലം നിർദ്ദീപമായ ആ പക്ഷിയി
നെത്തിക്കുന്നു? വിനോദത്തിനായി സത്യധർമ്മ
ന്റെ അനുഗ്രഹം വാങ്ങുന്ന ഒരു ഉപകരണം മാത്ര
മാണത്? ധർമ്മരാജാവിന് അതിനെ കൈവരിച്ചി
ട്ടുപോകുമായിട്ടു. അതുകൊണ്ടുതന്നെ അധഃപതിച്ചു.

വിദ്വാ:- (വിരിച്ചുകൊണ്ട്) ഹേ! ഹേ! അധഃപതനം
പാലധർമ്മമാണ് പറയിയതെന്ന് ഇപ്പോഴും
സ്ഥിതി കരിച്ചിട്ടില്ലേ?

രാജാ:- ശരി! പാലധർമ്മമാണ് ഇപ്പോഴും പ്രപഞ്ച
സമുച്ചയത്തിൽനിന്ന അധഃപതനം. ധർമ്മരാജാ
വിന്റെ! സ്വർഗ്ഗമായ മനസ്സാക്കിയിൽനിന്നാണ്
അധഃപതനം.

വിദ്വാ:- ആയതിനാൽ അങ്ങനെയെങ്കിലും കൈവരിച്ച്
പോലും തെളിയിക്കുക. സ്ഥിതി! ഇങ്ങനെയെങ്കിലും

എഴുന്നള്ളണം! ഈ കാലക്ഷുഭരണ അന്തരംഗം
ജീവ് ഇരുന്നെന്ന് വിശ്വസിക്കണം!

ഭാരതം:- ശ്രീ. അധ്യക്ഷനമാർഗ്ഗരേഖയുടെ അനുഷ്ഠാന
 നിയമ ചട്ടം ഭാരതസഭയിൽ. (ഭാരതസഭയിൽ ചുമത്തിയതിനെ
 തുടർന്ന് അംഗങ്ങൾക്കിടയിൽ ഇരിക്കുന്നു).

ତାରିଖ:- ମାର୍ଚ୍ଚ 28,

[illegible]

തോതാജ്ഞാസരോവ, കാഷികാജ്ഞാസരോവ, വി
ജ്ഞാസരോവ, താമരരോവ, മന്ത്രരോവ, കൃഷിമന്ത്രി, ത
പാലമന്ത്രി, അന്തിമിമന്ത്രി മുതലായ എത്രയെത്ര
ശാഖകളാണ് ഈ ആയുർവ്വേദത്തിൽ ഇപ്പോൾ അട
ങ്ങിയിട്ടുള്ളതെന്ന്! ഈ സകലശാഖകൾ തോതും തു
ളളിപ്പാലംകൊണ്ടുമാത്രം വാർദ്ധിജ്ഞാസരോവ മുതലായ
സപാലികൾ പഠിപ്പിച്ചു കൊടുത്തിട്ടില്ലേയെന്നോ?

സാക്ഷാ:- (ചിരിച്ചുകൊണ്ട്) ഏതാണാവാനെന്ന്? ഇപ്പോൾ എവിടെ?

പിറ്റേ ചന്ദ്രം 29. ന്യൂജോൺനാക്കോളമതേനകിട—
ചങ്ങാതമേയ്നിപ്പു നമരമകേരളൻ

മനുഷ്യാതിഥിമെന്നു യുധിഷ്ഠിരൻ

ചങ്ങാതി കൈവേദനം തണിപ്പെട്ടു.

കാതാ:- (ചിരിച്ചുകൊണ്ട്) ആ കൈയ്ക്കു നല്ല കണ്ണൻ
വേണം അത്! യുധിഷ്ഠിരേ! മേലി! ചങ്ങാതിയെ
മറയ്ക്കൂ! ആയിട്ടു വാങ്ങാമെന്നു. റിപോർട്ടർ,
മാത്ര ബുദ്ധിമുട്ടെ! അതിലൊരാൾ തിരയുക.

മരു ജാതിക്കാരി:- (പ്രത്യേകിച്ചു) തിരയേൻ! അതിലൊരാൾ
അതേ. ദൈവമേ! ദുർഗ്ഗാസ്തൂതനായിട്ടു ചവിട്ടാൻ
അ ശിഷ്ടനായെ അതിമുദിതയിൽനിന്നു പുറത്തു
തിരയേ.

കാതാ:- തിര! തിര! രൂപമേ! ദുർഗ്ഗാസ്തൂതനേ!

പദ്യം 30. ദുർഗ്ഗാസ്തൂതനേ
ദുർഗ്ഗാസ്തൂതനേ
നിർദ്ദേശം തന്മയകാലത്തിൽ
സർവ്വമാ അർത്ഥം ദുർഗ്ഗാസ്തൂതനേ.

കാതാ:- അതേ! അതേ! ചങ്ങാതിയെ അതേ! ചങ്ങാതി
കുറ്റപെട്ടിയെ അറിയിക്ക!

റീറ്റ:- (വല്ലാത്ത ചങ്ങാതിക്കൊണ്ട്) മേലി! മേലി!

കാതാ:- അതേ. മേലി! കൈവേദനമേ! മനുഷ്യാതിഥിമെന്നു
ചവിട്ടു! പതിവു! പതിവു! പതിവു!

റീറ്റ:- (വിചാരം) അതേ! കൈവേദനമേ! മനുഷ്യാതിഥിമെന്നു
ചവിട്ടു! കൈവേദനമേ! ഇനി ചങ്ങാതിയെ അറിയിക്ക
കാതാ! (പതിവു! പതിവു! പതിവു!)

മാർ:- (പ്രതിഹാസിയോടെ) അതിഥിമന്ദിരത്തിലേക്കു വഴികാണിക്കൂ!

പ്രതിഹാരി:- തിരുമേനി! ഇതിലെ, ഇതിലെ.
(തണ്ടുപേരും പോയി).

നാലാമങ്കം.

വിജ്ഞാപനം.

(ദർശനത്തരം ഗംഗാദേവി പ്രവേശിക്കുന്നു)

ഗംഗ:- വാണശവനത്താൽ കർച്ചകവരപ്പേരേതേതല്ല? സ്തോതാത്രികമായ അതിഥികൾ എങ്കൽ നമിക്കിലും വർദ്ധിച്ചുവരികയാണ്. (മുറ്റംപാലം അഭിമുഖം) കൃഷ്ണ! കൃഷ്ണ! ഇതാ ഭരണശാലം മേൽപ്പിറുത്തും ഇങ്ങട്ടു വെട്ടും. ചുക്കുന്ന ഭടമാകെത്തെയും, തിട്ടാത്തമാവുത്തെയും, നീങ്ങ കയറാൻ അടികളും അണിയിച്ചു വരുന്ന ഇത ദ്രാഹിസംഗമം ഏതാണ്? മുന്നണിയിൽ നായകത്വം ഹരിച്ചുകൊണ്ട് ബാലാഭയാശ്വതികളായ ജ്യോതിസ്സുകളെ പ്രസരിപ്പിക്കുന്ന ഒരു ശാലാപുഷ്പൻ കാണപ്പെടുന്നു. (അലോലവിദ്വീട്) ഓ ഓ! മനസ്സിലായി. ഭഗവാൻ മുറ്റത്തു പതിനാലും ശിഷ്യന്മാരും.

പദ്യം 31. ദൈവജ്യോതിസ്സുപേരും ത്രികേണകിരണം നിത്യമപ്പിക്കയാലേ,

തെരുവുക്കെക്കുമാരി തിരുന്നപതിർ—

കണ്ണു പൂർണ്ണമായി;

കൈവശംപാപിശകും വിശദമുപേക്ഷ

പുണ്യവാന്മാർക്കുമേല

മൈത്രിയെക്കുടർന്നീയതിഥി, മൗസരി—

യുഗ്മതൻ നീലനിഷ്ഠൻ.

ശരി. ഇവയെല്ലാം അതി വിശാലമായ ഏകദേശ
പ്രകൃതികൾക്കിടയിലായി. ഈ അനന്തരമേ
സാക്ഷി സ്വരൂപം എന്ന പരിശുദ്ധയായതെ!
(പ്രാദീപിക്കുന്നു) ഇതാകാണു് മോടിയിട്ടുള്ളതെ
ണ്ടു് യഥാർത്ഥം! ഒന്നിന്നിട്ടു പരമമായ ഒരു മേ
വിശുദ്ധ്യയെക്കൊണ്ടു്, (അനന്തരം ഒരു മേവി
പ്രമേധിച്ചു തൊഴുതുപെട്ടെണ്ടു്) അംഗമേവി! അ
ങ്ങേക്കു് സാരവും നമസ്കാരം.

ശംഭു:- പ്രിയ സഖനേക്കി! അങ്ങേക്കു ഏകദേശ വർണ്ണ-
അങ്ങനെയ ഏകദേശ മൗസ്സീലായിട്ടു, എന്താണൊരു
പാരമ്പര്യം?

മേവി:- മേധാൻ ആദിത്യൻ പാദസമ്പന്നൻ അങ്ങനെയ
പാരമ്പര്യം കൽക്കിയതു് മേവി അറിഞ്ഞിരിക്കുമല്ലോ?

ശംഭു:- അറിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. അതിന്റെ വിശിഷ്ടഫലം
അസംഖ്യം ബ്രാഹ്മണങ്ങളുടെ സമ്പന്നതയെക്കൊണ്ടു് അ
ന്നം അനുഭവിക്കുന്നുണ്ടു്.

தேர்ப்பு:— இது உறுப்பினிகளின் அங்கீகரிக்கப்பட்டவையாகப் பட்டியலிடப்படும்படியானவர்.

மனம்:- (அஞ்ஞாணித்தொகைகள்) ஸ்ரீராம நமஸ்காரம்! மிகப் புகழ்பெற்றவரാണ് சுவாமிநாதன். இவர நாமம், இவர விசுவரூபம், இவர நாமவல்லபம் என்று அழைக்கிறார்கள்.

ചരകരേഖ:- സ്കൂളിലും പാതിനാടികളിലും വിവിധതരം സൂര്യശിരസ്സിന്റെ അതിർത്തികളിലും ആ കരകൾക്കുള്ളിൽ അവയെ സ്ഥാനത്തിനനുസരിച്ച് വേറിൽ അറിയുമ്പോൾ.

சென்னை-2017, ஏப்ரல் 15-ஆம் திகதி, சனிக்கிழமை இரவு 11.30 மணிக்கு நடைபெற்றது.

പാലക്കാട് സ്റ്റേഷനുകൾക്ക് ഈ അതിർത്തികൾ ചാലുസ
വ്യവസ്ഥിതിയിൽ എത്തിയതോടെ ഉണ്ടാവാനുപാ
ധാന കമ്മ്യൂണിക്കേഷനെ താൽപ്പണം ഉയർന്നുവന്നു.

புரட்சி - வாழ்வியல் மனப்போக்கு மாற்றத்திற்கானவா? அல்லது
அதற்கு முன்னாலேயே இருந்திருக்கிறதா?

[illegible]

ഗംഗ:- (പതില്ലൂരിൽ) ഹരി! ഹരി! നോക്കിന! പാഞ്ചര
മിയുടെ ഭക്ഷണം കഴിച്ചതുപോലെയാ? ഇതിൽപരം
കുരുശ്ശാലിതം എന്തുവരുമേ! പാഞ്ചരാനന്ദത്തെ
സംഗ്രഹിക്കുകയാണ് പാഞ്ചരവി. സർവ്വജ്ഞി
കൾക്കും വിശുദ്ധന്മാർക്കും പ്രാണശക്തിയായ പ.രാ
ജാമിയുടെ ഭക്ഷണമായി ആദിത്യനും അഞ്ചര
നീയുമാണ്.

പാഞ്ചര:- ഈ അശ്വരാനിതത്തിന് വല്ല നിവൃത്തിയോ?
നും കരണമോ എന്താലോമിക്കുവാൻമുണ്ടാകാൻ
ഈ ആഗമനം.

ഗംഗ:- നാം എന്താലോമിക്കുവാനാണ്? കരണപ്രവൃ
ത്തയ കരുതിക്കൊണ്ട് വിവിധ അതിശയവിദ്യാന
ആണ് സാധിക്കും?

പാഞ്ചര:- ഹരി! ഹരി! (അലക്കിപ്പുറമാണ്) എന്താൽ
അടുത്തുണ്ടാവാൻകൊള്ളാം ആ ഭയംകുറയ്ക്കുക
നായിരിക്കും?

പാഞ്ചര 32. സ്വർഗ്ഗ തീവ്രശക്തിയെക്കുറിച്ച്, ഹരി!

വിശദീകരിച്ചിട്ടില്ലാത്തത്

സ്വർഗ്ഗത്തെക്കുറിച്ചുണ്ടായത് മുതിയതും—

കുവിപ്പട്ടിണി, ഗുപ്തം;

പ്രത്യേക വിശ്വാസപരമിനകളുകി—

വേദം! പാണ്ഡവർക്കും—

മുതിയതും മുതിയതും—

നയക്കാരെവിട്ടുമാ?

ഗംഗ:- ശാന്തരൂപാ! ശാന്തരൂപാ! ആ സർവ്വപീ
തന്തരൂപാ! ശാന്തരൂപാ! ശാന്തരൂപാ! ശാന്തരൂപാ!

പാത്രം:- ആ പാത്രം മുറിയ്ക്കപ്പെട്ടു ശോഭിക്കുന്ന വിധിയിൽ
കുറയുകയുണ്ടാകുന്നു.

ഗംഗ:- ഭദ്ര! ആശ്ചര്യങ്ങൾ! കർമ്മ സാധനമായ ഇത്
ശോഭിക്കുന്നതല്ല സമാധാനവും കണ്ടിരിക്കാം.
നമ്മുടെ അതിനാൽ ഈ വസ്തുവിൽ ഇങ്ങനെ പൂർവ്വ
വിധിയിൽ!

(എന്നു മണ്ടുമ്പോൾ പോയി.)

(അനന്തരം യുഗിഷ്ടിനും വിശ്വകർമ്മ പൂർവ്വശേഷം)

യുഗി:- ഭദ്ര! ഭദ്ര! ശാന്തരൂപാ! ശാന്തരൂപാ!

വിദ്യ:- (ആത്മഗതം) ഞാനെന്തു പറയട്ടെ! ഞാൻ കർമ്മ
ശിക്ഷ അനുഭവിക്കുകയും കർമ്മശിക്ഷയെ പഠിക്കുകയും
ചെയ്യുന്നു. (പ്രകാശം) മഹാശാലാഭം! ഭദ്ര! അത്
മഹാശാലാഭം പോകുന്നതായിട്ടാണ് ഞാൻ കണ്ടത്.

യുഗി:- ശരി. അത്ക്കളിൽ ചെയ്തത് അതിരവധം
തോൽ അന്നും അപ്പോൾ പൂർവ്വമായിരിക്കാം.

വിദ്യ:- (ആത്മഗതം) മരിക്കി! മരിക്കി! ഇനി ഇത് ആ പാത്രം
മതിലനുഭവം! ആ ചെമ്പൻതാളിക്കാഴ്ചയ്ക്ക് ശോഭ
മില്ലാത്തതല്ല മരണമായിത്തീർന്നു. (പ്രകാശം)
സ്വാമി! അതിനെത്തന്നെയായിരിക്കാം.

യുഗി:- മരിക്കിയുടെ ആത്മഗതം അനുഭവം അറിഞ്ഞി
രല്ലാത്തതല്ല!

വിദ്യ:- (ആത്മശങ്കയോടെ) ആഹ്വാനിക്കുന്നു! ആ ഭീമന്റെ കണ്ണുനീർ വിചാരിക്കുമോ? (പ്രകാശം) സ്വാമി! അങ്ങനെയൊരു ഞാനെങ്ങനെയാണിരിക്കുന്നത്.

യുധി:- പട്ടം 33.

പ്രഭാകരൻ. വിദ്യയും പ്രാബുക്കൾക്കുമെതിരെ
നിരന്തരം ശ്രദ്ധപൂർവ്വമായിട്ട് കാണിക്കുന്നു!
അങ്ങനെയൊക്കെപ്പോലെ നാലുപാതകങ്ങൾ നാലുപാതകങ്ങൾ
ഉണ്ടാകുമെന്നോർത്താൻ നിത്യവും വേദവിലാസം.

കൈവര! നാം ദൈവിയെ വെല്ലു കാണുക!

(എന്നു ചുറ്റിക്കൊണ്ടു.)

വിദ്യ:- സ്വാമി! ഇതിലേ, ഇതിലേ, അതിഥികൾക്കുള്ള
ദൈവതാലയനാഥനായാണു ഇവ കാണുന്നത്.

യുധി: (ആ സ്ഥലത്തോടെ പ്രവേശിച്ച ചുറ്റും മറ്റൊരാളോടൊന്നി-
ക്കൊണ്ട്) പ്രവേശിച്ചുകൊണ്ട് അതിനുള്ളിലേക്ക് പ്ര-
വേശിക്കുകയാണെന്നാണ്.

വിദ്യ:- (ചിരിച്ചുകൊണ്ട്) സ്വാമി! അതിനെന്നു സംശ-
യം? പാഞ്ഞുവരികിലല്ലോ പാഞ്ഞുവരുന്നതെ പക-
തില്ലാത്തതും?

യുധി:- പകതി മാത്രമല്ല; പാഞ്ഞുവരുന്നതെ പകിപ്പുള്ളി-
ക്കുടിയും പാഞ്ഞുവരികിലല്ലോ! ഇതാ നോക്കൂ ഇവിടെ

പട്ടം 34. ഇവീ വിദ്യാനിധിയായതുകൊണ്ടു, അൻ-

ശിഷ്യന്മാരുടേതാകുമായി

ഭാവി ഇവീകാലേതാമുതലായി-

ചോദ്യം: സ്വർഗ്ഗത്തിനായ്:

മെഡിക്കൽ ഓഫീസ്, മൃതദേഹങ്ങൾ സംസ്കരിക്കാൻ

စတုရန်းပုံ ၁၀၀၀၀၀

ഒറ്റാലിൽ അനുകൂലതയുണ്ടാ, അർദ്ധ-

ജി.എസ്.എസ്. 2000-2001

ഗവൺമെന്റ് പ്രൊജക്റ്റുകളിലുള്ള പൂർവ്വാനുമതിയും അതിൽ നിന്നും ഉണ്ടാകുന്ന പ്രയോജനം അനുഭവിക്കാൻ സാധ്യതയുണ്ടെന്നും

விதிக்: (விவாதி) இது கண்ணாம்பாடு அறிவிக்கப்பட்டதால் பாதுகாப்பு (புகாஸை) எழுப்பி! இது கண்ணாம்பாடு கண்ணாம்பாடுவதால் அந்தந்த இடங்களில் உள்ளவர்கள் அங்கே இருக்கிறார்கள்.

ജയി:- ശ്രീ. ഇനി ജോജസ്റ്റാലായിക്കൽ നല്ലൂ: (24000)
നടന്ന ജോജസ്റ്റാലായിൽ ചെന്ന്;

நீடு:- (மரிசிப்பு இடங்கிலாண்டு) ஸபாசி! னோகாண்டா!
 னா னோகாண்டா! வந்தினுடையுபெறு னாகாண்டா
 பவாநாண்டினு னாகாண்டா பவாநாண்டினு.
 னோகாண்டா - ஸபாசி! னோகாண்டா! னோகாண்டா! னோகாண்டா!
 கிளங்காண்டா பவாநாண்டினு 'கிளங்காண்டா' னோகாண்டா!
 னோகாண்டா! னோகாண்டா! னோகாண்டா! னோகாண்டா!
 னோகாண்டா! னோகாண்டா! னோகாண்டா! னோகாண்டா!

ஆயி:- புகளில், அருகாமையும் நான்குமீட்டரில், மூன்றுமீட்டரில் மற்றும் நெடியும் கிடைசும்களும்.

പട്ടം 35, ഗ്രാമിന്റെ മുമ്മുക്കത്തായി -
 ഗ്രാമിന്നീ ഗൃഹദീപിക,
 മാനിപ്രഭാമയസ്തോത്രം സർവ്വം
 സമർപ്പിച്ചു ഗ്രാമിന്നിദനം.

വിദ്യ:- (സിദ്ധാഭം) സ്വാമിയുടെ ഈ വാക്കിൽ വിദ്യശാ-
 ളാർ ഒരു അർത്ഥമാർത്ഥം ഉൾക്കൊള്ളുന്നു.
 (അന്നിതരയിൽ)

പട്ടം 6. (ശേഷശതാഹ് പരി ഏന്നമത്)
 മാണു-ബുദ്ധി.

കേരവ! പിഞ്ചുമര! കളിമരമാർഗ്ഗം!
 കരവപരി ബുദ്ധി പരി ഗൃഹാകരം!
 ക്രമപരിപൂർണ്ണ! കേരവ! കേരവ! കേരവ! -കേരവ-

യുദ്ധി:- ഏതാണെന്നു സംഗീതം കേൾക്കുന്നത്?

വിദ്യ:- കേവിയുടെ പ്രാജ്ഞാതാണെന്നു കേൾക്കുന്നു.

യുദ്ധി:- ക്രമപരിപൂർണ്ണ! കേരവ! കേരവ! കേരവ! കേരവ!
 കേരവ! കേരവ! കേരവ! കേരവ!

(വീണ്ടും അന്നിതരയിൽ) പട്ടം മുൻകൂട്ട്.

കേരവ! കേരവ! കേരവ! കേരവ!

കേരവ! കേരവ! കേരവ! കേരവ! -കേരവ-

യുദ്ധി:- ക്രമപരിപൂർണ്ണ! കേരവ! കേരവ! കേരവ! കേരവ!
 കേരവ! കേരവ! കേരവ! കേരവ!

വിദ്യ:- സ്വാമിയുടെ ഈ പ്രഭാമയം ഈ കേരവ! കേരവ!
 കേരവ! കേരവ! കേരവ! കേരവ!

ഭൂമി:- (വിചിച്ഛുകൊണ്ട്) ശരി ആ പ്രവാഹം അങ്ങനെ കൈകൾക്കു. അം ഈ അടുത്ത മുറിയിൽ കയറുന്ന മേൽക്കിടപ്പ് ആ പ്രവാഹത്തിൽ സ്നാനം ചെയ്യുക.

വിദ്വാ:- ഓ ഭാരത! സമ്മതിച്ചു. (എന്നാൽ അങ്ങനെയോ പോയി) (അങ്ങനെയോ ചെയ്തപ്പോൾ ഒരു നിമിഷത്തിനുള്ളിൽ കിടന്നപ്പോൾക്കാണ് ഇങ്ങനെയൊക്കെ വിചാരിക്കുന്ന പാശ്ചാത്യർക്കും, വർദ്ധനവ് യഥാർത്ഥത്തിൽ വിചാരിക്കുന്ന പ്രവൃത്തിയാണ്).

വിദ്വാ:- . . . കഴിഞ്ഞ അഞ്ചു കാരണങ്ങളിൽ പാശ്ചാത്യർക്കിടയിൽ കിടന്നു കയറുന്നു.

ഭൂമി:- (വിചിച്ഛുകൊണ്ട്) ചിലപ്പോൾക്കാണ് വിചാരിക്കുക? വിചാരിക്കുന്നത് കഴിഞ്ഞപ്പോൾ ഒരു ആശയം ആശയം ആയിത്തീർന്നു.

വിദ്വാ:- ശരി. അപ്പോൾ ഒരു ചായ്വായിട്ട് അന്നും വേർതിരിച്ചു കിടന്നു വെണ്ട. വെണ്ടിയില്ല.

പ്രഭാതം:- പാശ്ചാത്യർ (വർദ്ധനവ് കിടന്നപ്പോൾ) എന്നിട്ട് സമയം=ആയി.

ശോഭനം! ഇന്നുണ്ടാകും ശോഭനം!

ശോഭനം/ശോഭനം:

ശോഭനം/ശോഭനം: =ശോഭനം=

ഭൂമി:- ശോഭനം കിടന്നു ഇതും വീണ്ടും ആയി. ശോഭനം കിടന്നു പ്രവാഹം കിടന്നു ഇങ്ങനെയൊക്കെ ആശയം.

കളഭവ:- പദം

ശോപികാകീയാനമോന—

ശോഭിതവചനനിശാന! =ശോഭി-

വിദ്:- (നിവാരം) ഈ വൃദ്ധന്റെയും അച്ഛൻ മറ്റൊരി
 ശാഖക്കുന്നപ്പോൾ മറ്റവസ്ഥനാകുന്നു തനിമേ ശു
 രത്വേദാഭിനാനാണ്. പാല എന്തോ!

വിദ്:- കടന്നെന്ന് അറിഞ്ഞു പാലാണ് എത്ര മറ്റു
 അർത്ഥത്തിൽ പാലായിരിക്കാതെ പരിയുന്നതല്ല.

കളഭവ:- പദം 10 (വിന്യസിക്കുന്നു എന്നു മട്ട.)

പാലവചനമെഴുതാം! കൃഷ്ണ! പാലവചനമേ!

പാലവചനമേ! പാലവചനമേ!

പാലവചനം നിർമ്മാണം =പാലവചനം

വിദ്:- കടന്നെന്ന് പാലവചനം എന്താണ് അതി
 നിർമ്മാണമെഴുതുന്നതി?

വിദ്:- (നിവാരം) കടന്നെന്ന് അറിഞ്ഞെന്ന്. (വൃക്കാരം)
 കടന്നെന്ന് കടന്നെന്ന് എന്തെഴുതും.

കളഭവ:- പദം മുൻമട്ട്.

കൃഷ്ണസന്തതമെന്നു മെഴുതാം!

കൃഷ്ണസന്തതമെന്നു മെഴുതാം!

കൃഷ്ണസന്തതമെന്നു മെഴുതാം!

കൃഷ്ണസന്തതമെന്നു മെഴുതാം! =പാലവചനം

വിദ്:- പാല! പാല! പാലവചനം എന്തെന്ന് കടന്നെന്ന്
 പാലവചനം.

വിദ്യ:- (വിചാരം) കഷ്ടം! കഷ്ടംകഷ്ടം! ഞാൻ വഞ്ചിതനായി. (പ്രകാശം) ഓ! ദൈവമേ! എന്താണിത്?

ജയി:- പട്ടം 36.

ഓം പാണ്ഡവപ്രണതമിഷ്ടതിതിൽ തമസ്സാ—
 യാപാണ്ഡവം നിജയശാശ്വതിയ ഗ്രസിപ്പൂ!
 ഓര പാവനാമക! വിധുതുടങ്ങുമതിയാം നിൻ—
 ശ്രീപാദമേകശരണം കരുണാംബരമേ!

(ബലംകൂട്ട് എഴുന്നീറ്റ് പ്രത്യക്ഷമായ നോക്കൽ)

മദ്യപ:- പദം മുൻകൂട്ട്.

സ്നാനവിശുദ്ധതനേടി മുനീന്ദ്രൻ
 നൃണമുദൻവരമൊത്താ!
 നാഥ! മുഖേ! നിജമുനീമുനി-
 വശക്കുടിൽ നശിക്കുമിരോകം പാണ്ഡവം

ജയി:- (തലക്കുടിയുകൊണ്ട്) കൃഷ്ണ! കൃഷ്ണ! ദേവിയുടെ കൈകൾ കഴിഞ്ഞുപോയി. (എന്ന് ധ്വാനമുണ്ടായി ഇരിക്കുന്നു.)

വിദ്യ:- ദൈവദാസ്യം! ഈ അമ്പലം എന്റെ കയ്യിൽ നിന്നു വന്നുപോയതാണ്. (എന്ന് ജയിച്ചിടന്റെ പാദത്തിൽ വീണു കരയുന്നു.)

ജയി:- ദൈവേ! ഈ അമ്പലം അടുക്കിയിരിക്കുന്ന ദേവിയിൽനിന്നോ പാറിയകൂട്ട. ഈ ജയിച്ചിടന്റെ പൂർവ്വജന്മപാപത്തിൽനിന്നു പൊക്കിയതാണ്.

പാട്ടു 37. തോഴൻ കിടന്ന കരയുന്നിതു, ദേവിതോ രവ-
ന്നാഴപൊത്തുവഴി നോക്കിയിരിപ്പു വീഴാൻ
ഉഴന്നിനപ്പു മുതിരുവേരവായ് പൊഴി-
മുഴന്നുപോവനായ് ഹേ! ഹേ! ധർമ്മധാര.

കുളുപാ:- “ഹേ കൃഷ്ണ! പാകമാവാതിൻ! ചപാശിതാപേ-
തന്ന!” (എന്നു ജോഹിച്ചുവീഴുന്നു.)

അധി:- (ഭാടിച്ചെന്നു എടുത്തുകൊണ്ട്) ദേവി! ആശ്വസി-
പ്പൂ! ആശ്വസിപ്പൂ!

വിദ്വാ:- ഹരേ! കൃഷ്ണ! വാസുദേവ!

(തിരഞ്ഞീല വീഴുന്നു.)

അനുപാ 2.൫൦.

വിജ്ഞാപനം.

(പാകേയിൽ ഒരു തവണക്കാരൻ പ്രവേശിക്കുന്നു.)

തവണക്കാരൻ:- (മേലോട്ടു നോക്കിക്കൊണ്ട്)

പാട്ടു 38. മദ്യോന്മേഷമവിസ്താരശ്യാകിരണൻ
സ്വപ്നാഭാവവിൻതീവ്രമാ—

മദ്യോരോപതയിൽകടുക്കിയവിധം

ഭ്രാന്തപോന്നീടത്തം.

സ്വപ്നാശ്വാസത്തിരിമിമയോ മവി? കുടം—

മുടിഞ്ഞുകൂടത്ത, ന—

പ്രശ്നം: പട്ടണത്തിൽ പകർത്തിയതെന്താണ്?

അവസാനം എല്ലാം

[illegible]

3. നന്മ:- സുപ്രീം കോടതിയിലെ? നീക്കത്തിന് ഇതിൽ
ഏതു കടമയുണ്ടാകും? കോടതിയിൽ കേസിലെ കടമ
അനുസരിച്ചതാണ്.

സമതി:- ഇതേതുടർന്ന് ചേർന്നത് സ്കൂൾ കമ്മിറ്റിയെ എച്ച്. ഷൊയ്ക്കിയിട്ട് സമരം കൈ കഴിപ്പാക്കി. അദ്ധ്യക്ഷതയ്ക്കും ചെയർമാന്മാരിലേക്കും.

സംഗ്രഹം:- ഇല്ല- വെട്ടുകൊണ്ടു കെട്ടിയതാണ്.

സ്മരതി:- ഭഗവാൻ മേലുത്തരവുണ്ട് "ജൈത്രത്തിലേക്ക് ഏഴുനൂറ്റാണ്ടു നാൽ" എന്ന് പ്രഖ്യാപിച്ചിരുന്നു.

സ്മരതി:- ജൈത്രപ്രതിഷ്ഠാദിനങ്ങൾ പൊതു കേവലതാ ഭാവനാശ്വേദത്തിൽത്തന്നെ പാലവാൻ അപേക്ഷിച്ച് പുരസ്കാരമറിഞ്ഞിട്ടില്ല.

സ്മരതി:- എന്താൽ എങ്ങനെയാണിത്? ആവലാതിയായ ഒരു ആത്മീയ കലാകേന്ദ്രംതന്നെ കൊട്ടാരത്തിലായ വന്നു കണ്ടിട്ടില്ലല്ലോ.

സ്മരതി:- (ബലരാജ്യത്ത് അറക്കിത്തൊണ്ടി) അതാ ഭഗവാൻ ഭാഗ്യമേ! നോക്കൂ!

സ്മരതി:- (പ്രഖ്യാപിച്ചു നോക്കിത്തൊണ്ടി) ഭഗവാൻതന്നെയാണ്. കൈനീട്ടലോടെ വരുത്തുകയ്ക്ക്. എന്താണിത്?

പദ്യം 39. അയ്യപ്പസ്തോത്രങ്ങൾ കളിക്കുമ്പോൾ—

ശ്രാമമുൻ ജീവകാരുണ്യം

ജൈത്രം പീതമുണ്ടാക്കിയിരിക്കിട്ടുവെന്ന്, തടി—

ജൈത്രവിളക്കിയിരിക്കിട്ടുവെന്ന്;

ബിജുക്കൾക്കൊപ്പമുണ്ടാകുമ്പോൾ—

പിതൃക്കൾക്ക് ചങ്ങമ്പൻ കണ്ടു—

കളിക്കുമ്പോൾതന്നെത്തന്നെ! നല്ലവിനയം—

ജൈത്രം തട്ടിക്കിട്ടിട്ടു.

സ്മരതി:- മേലുള്ള കഥ വലിയ വിഷയത്തിലായല്ലോ!

സമിതി:- (വിമിശ്രകാണ്ഡ്) ഏതാ സന്ധ്യ! ഭാരതം
 ഒരു ഭാഗ്യമല്ല ഭാരതം! ഏതാ ഒരു ഭാരതം
 വിമിശ്ര. ഭാരതം ഒരു. ഈ ഭാരതം മിശ്രമല്ല
 ചിന്തിയായ ഭാരതത്തിൽ അറിയാം. ഏതാ
 ഭാരതം ഭാരതം അറിയിച്ചേക്കാം.

(ഏതാ ഭാരതം പോകുന്നു)

(ഭാരതവിമലമായ ഒരു ഭാരതം, യുദ്ധിപ്പിക്കും,
 വിമലകൾ പ്രവേശിക്കുന്നു)

ഏതാ:- ഈ ഭാരതത്തിൽ ഒരു ഭാരതം
 അറിയാം കോടതിയാക്കിട്ടാണ്.

യുദ്ധി:- ഭാരതം! യുദ്ധിപ്പിക്കും കോടതി
 ഈ ഭാരതം. യുദ്ധം അറിയാം.

പദ്യം 40. യുദ്ധം അറിയാം യുദ്ധം:-

യുദ്ധം അറിയാം യുദ്ധം
 യുദ്ധം അറിയാം യുദ്ധം
 യുദ്ധം അറിയാം യുദ്ധം.

യുദ്ധം അറിയാം. യുദ്ധം അറിയാം യുദ്ധം
 യുദ്ധം.

വിമല:- ഏതാ ഒരു ഭാരതം കോടതി.

(ഏതാ യുദ്ധം യുദ്ധം യുദ്ധം.)

കുട്ടനാട്- ഏതാണിത്! എന്റെ അന്തസ്സധികാരം ബാധിക്കാതെ ഒരു സമത്വസമൂഹം അനുഭവിക്കണം!

(അഞ്ചിള രണ്ടിൽ കോളാഭൂപതി)

ஆயி:- (பனிஞ்சதிரைத் தூதரின்)

பெட்டி 11. காலூர்த்திகைதர, கரண குறிவிமை

നവംബർ മാസത്തിൽ കോടിക്കോടി -

கேள்வி: இலங்கைத் திருநாடு வரலாறு—

சுதந்திரப் போராட்டம் என்ன?

தமிழ் திரைப்படத்துறையுடனான, என்னை—

പ്രാദേശികമായി ഉത്പാദിതം—

சாதுவாஸ்து அந்நகரில்முப்பதி ஐதம்—

உலகப்புகழ் பெற்றதுதான்?

கேள்வி: பன்னாட்டுத் துணிவுகள் மூலம் ஆர்ஜிதமான

അതിൻ ഭവനം ഭഗവാനെ സ്വർഗ്ഗത്താക്കയും ഇട്ടിരിക്കുന്നു എന്നും,

മുഖ്യമന്ത്രി:- അത് നല്ല ചോദ്യമാണ്. അതിന്റെ വിശദാംശങ്ങൾ കൂടുതൽ പരിശോധിക്കേണ്ടതാണ്. ഇതിന്റെ ഭാഗമായി ഇവിടെ കൗൺസിലിലും,

വിദ്യാ: സ. ചരിത്രം, ഭൂമിശാസ്ത്രം, വാർത്താവിജ്ഞാനം എന്നിവയെക്കുറിച്ച്?

ഭൂമി:- വന്ദനമകളേ! (എന്നു ഭൂമിപ്പുറത്തു വിട്ടുപോകുന്നു)

(അണിയിരയിൽ വീണ്ടും ശേഷം ചെലവിടുന്നു)

കുര്യൻ:- (പരിഭ്രമിച്ചുകൊണ്ട്) ഇതാ! പാഞ്ചതന്ത്രം അത്
താഴെത്തു മുഴങ്ങുന്നു!

പദ്യം 42. ബിസലതമിഖോരേണോടിക്കകം നൽ-

ക്കിസലതപുസ്തമധുദയം കണ്ടുകൊ,

അസമപുഷ്പകമിഷ്ഠബാഹുധാരാ-

കസമേതമിനിക്കെനിക്ക ശോഖനാദം.

ഇതാ! തുളസീസ്വഗന്ധം, മാതളവൃക്ഷമൃദം, കന്യകീ
സെതളം ഇവയെ വഹിച്ചുകൊണ്ട് ബാലാമുഖ
കൻ ഈ ഗൃഹാങ്കുശംഗത്തിലേക്കു തുളിച്ചാടിക്കെ-
രുന്നു. ഞാൻ ഏതെന്നതന്നെ മറന്നുപോകുന്നു. എ-
ന്താണിത്? (പരിഭ്രമിച്ചുകൊണ്ട്) മിന്നിക്കിളത്തന്നെ
മരകപ്പൂപ്പുഷ്പമെങ്കിലും മിന്നാലാളും എന്റെ നേത്ര
സിരകളിൽ പാഞ്ഞുകയറുന്നു. (മുറുപോടും പരി-
ഭ്രമിച്ചു കോലുന്നു.) ഹാ! കൂപ്പൂ! എന്റെ ഏതെ-
ക്കലവ്യാസം! (എന്നു പരിഭ്രമിച്ചു തെങ്ങോഡി-
ലേക്കു തിരിയുന്നു.) (മുരുകംശബ്ദത്തിൽകൂടി ഭഗ-
വാൻ പ്രവേശിച്ചു) ഏതെത്തിൽനിന്നല്ല, ചോരക-
യിൽനിന്നാണ്.

കുര്യൻ:- (ബലപ്പെട്ട്) കൂപ്പൂ! കൂപ്പൂ! ശോഭിത! ഏതെ ന-
മസ്സുകിക്കുന്നു.)

ഭഗവാൻ:- മൃഗമിഷ്ടം ധർമ്മിഷ്ഠ ജനിക്കരുതേ!

കുര്യൻ:- ഭഗവാൻ! ലക്ഷ്മീവല്ലഭ! നിന്ദിക്കുവാൻ ഈ ആസ-
നത്തെ അലങ്കരിക്കണം: ഈയുള്ളവർ അർപ്പണപാത്ര
അരംകൊണ്ട് അങ്ങനെ ആരാധിക്കട്ടേ!

കേര:- (ഇരുനീട്ട് ധീരിച്ചുകൊണ്ട്) ദേവി സാമൂഹപാദ്യ
 ഞൾ ഏതിക്കു തന്നുകഴിഞ്ഞു.

പദ്യം 43. പ്രേമപ്രസന്നവദന —

പ്ലമധുസുന്ദരമധുരം,
 ധേ തനസ്സിനി! ഹർഷാശ്രു —
 സ്തോമപാദ്യവുമകി മേ
 ഇനി പേർത്തേ പേരും തമസം!

കുട്രാപ:- (കുറുമാനം ദേഹം കോക്കിക്കൊണ്ട്) തീയ
 മേനിയിൽ എന്തൊരു വിരക്തിയാണിത്!

പദ്യം 44.

കഷ്ടതസുര്യശ്ശിഖിതകപിച്ചപദ്യലക്ഷ തൻ-
 പരസ്സപേർത്തേ! ദേവപ്രസ്തിപാകമാനമേ
 വിരക്തിപ്പോലിച്ചതീയമാന് മേന! ഹർഷ നീലതരം-
 വിരക്തിയിൽനിന്നു വിൻതരീച്ചവാരമാനപോലെയോ
 അതുകൊണ്ട് ഈ വെഞ്ചാമര ഏറ്റത്തു കറ
 കഞ്ഞാണു വിശം (എന്നു വെഞ്ചാമര ഏറ്റത്തു
 വിളക്കുന്നു.)

കേര:- ദേവി! സാമൂഹ്യമായ ഈ ഉപഹാരംകൊണ്ടിങ്ങനും
 ഈ വാസുദേവൻ സംഗ്രഹിച്ചുതന്നിട്ടു, അഥവാ,

പദ്യം 45 സഞ്ചാരമോദം മമ നിൽസുശീയമാം -
 വെഞ്ചാമരക്കൊരിലകത്തി മൂന്നുമേ,
 തൻപാടുകൾക്കുളിച്ചെങ്ങു കൃത്യനി-
 പ്ലിഷ്ടമാവതംസന്താന വിളാമസ്ഥലം!

ദേവി: യാതൊരുവനി: സഞ്ചാരതപഃകൊണ്ടല്ല, നരനാഗ്നിയുടെ താപംകൊണ്ടാണ് ഈ കൃഷ്ണൻ ഇപ്പോൾ കഴിയുന്നത്.

ശത്രുപ: - (പരിഭ്രമിച്ച ചുറ്റുപാടും നോക്കുന്നു.)

ഭഗ: - എന്തൊക്കെയാണു പരിഭ്രമം? ഈ പരിഭ്രമംകൊണ്ടോ ഞാൻ എന്റെ വിശപ്പുണ്ടു കയില്ല, ഭക്ഷിപ്പാൻ വല്ലതും തന്നെ കഴിയും!

ശത്രുപ: - (കരഞ്ഞുകൊണ്ട്) ഭഗവാനെ! ഈയുള്ളവരും എന്തു പറയുന്നു!

ഭഗ: - പറയേണ്ടതെല്ലാം പിന്നെ ആവാം. എന്റെ വിശപ്പുണ്ടു കട്ട. വല്ലതും തന്നെ!

ശത്രുപ: - (കരഞ്ഞുകൊണ്ട്) ഇതിൽ കരഞ്ഞുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന ഈയുള്ളവരും കഠിനമായിത്തന്നെ അനുഭവിക്കുകയാണിരിക്കുന്നു. ഉച്ചാസസ്സും പതിനായനും ശിഷ്യന്മാരും.....

ഭഗ: - മേലു താഴെപ്പോകട്ടെ ദേവി! ആനകൾക്കിടയിൽ ചെന്നുകൊല്ലൂ. ഈ സാധു കൃഷ്ണൻ വിശപ്പിന്നു വല്ലതും തരേണമെന്നു യാചിക്കുന്നു. ഇപ്പോഴാണല്ലോ ഉച്ചാസസ്സിനേറയും ശിഷ്യന്മാരേയും കഥ പറയേണ്ടത്! വല്ലതും തന്നെ! വിശപ്പു സഹിക്കാൻവയ്ക്കേണ്ടത്.

ശത്രുപ: - ഭഗവൻ! ഈ പാപിണിയുടെ ഭക്ഷണം കഴിഞ്ഞു പോയി.

ഭഗ: - സന്തോഷം! അങ്ങനെയുണ്ടു ഉച്ഛിഷ്ടമാണ് മരിക്കേണ്ടവനുള്ളത്.

മുദ്രാപ:- തീർത്തോ; ഇനി ഇന്ന് ആ അക്ഷയപാത്രം
അരിയ്ക്ക അന്നം ഒന്നും ഉണ്ടാകുകയില്ല.

നോ:- പാത്രം എവിടെ? ഞാൻ നോക്കുക!

മുദ്രാപ:- (പാത്രം എടുത്തു മുറിയിൽവെച്ചു) ഇതാ!

പദ്മം 46. അന്ധസ്തരോഷമംഗീവാ-

തന്യകാരത്തിൽനിന്നു ഞാൻ

അന്ധകേശ ചെൽക്കേരി-

ബന്ധനനാ നരൻപടി.

നോ: (പാത്രം സൂക്ഷിച്ചുനോക്കി ചിരിച്ചുകൊണ്ട്) ദേവി!
ചെരിക്കന്ധകാരമോ? കണ്ണുവെരി ഇതാക്കാനാ
നോ ഭാവാ? ഏന്തിനാണി കള്ളത്തരവും പകിട്ടും
വാസ്തവമെന്നോ? കൊണ്ടുവരുന്നതാ? പക്ഷെ, ഈ
കണ്ണൻ ഒരു കള്ളൻതന്നെയാണ്.

പദ്മം 47. കടുതില്ലമയലത്ത, തകെവര-

മപ്പട്ട ഭക്ഷണമിഷ്ണിടവതര;

കടുതിന്നപലതും, കഴിഞ്ഞ പൂ-

മൊട്ടുകാലവുമിവൻ, ധരിക്കന്തി.

മുദ്രാപ:- ഭഗവൻ! വൃന്ദാവനത്തിലെ ആ ബാലവീച ദേ
വന്മാർക്കുപാലം അമൃതമാണ്. ഗോപസ്ത്രീകളുടെ
വെണ്ണയും പാലം മാത്രമല്ല, അരിയാണ് കടുതിന്ന
ത്. വിഷകവ്വംകലമായ അവരുടെ ഏതെങ്കിലും
പോലും കവർന്നിട്ടുള്ളു.

ദേവ:- (പാത്രത്തിൽ സൂക്ഷിച്ചു നോക്കിക്കൊണ്ട്) ദേവി!
പാണ്ഡവപ്രേയസിയുടെ അവശിഷ്ടം — ഒരു പീഠ
ക്കുറിയുടെ ഇവക്കല്ലെങ്കിൽ ഇതിൽ പററിക്കിടപ്പുണ്ട്.
ഒരു ഇരമ്പിടന്നാ കയ്യാളിക്കൊ കഷ്ടിപ്പുറന്ന
ത്തിന് ഇതു ധാരാളം മതി. സമ്പ്രാപ്തമാകിയ
വാസുദേവന് ആ, കർമ്മപ്രസാദം സംതൃപ്തിയുട
യാർണ്ണം. പോരുകിൽ ദോഷമെന്നതിന്നു എന്റെ
കയ്യിൽ കര പലവെട്ടുകൾ പകർന്നു! (എന്നു
പറഞ്ഞു ചീരമുപ്പ് കൈപ്പിടം കൈനീട്ടുന്നു).

ദ്രൗപദ:- പരിപൂർണ്ണപത്മ! വാസുദേവ! സംതൃപ്തോ
വേ (എന്നു പകിട്ടുമാറലും ദോഷമെന്നു കയ്യിൽ
പകർന്നുകൊടുക്കുന്നു. ദോഷമെന്ന് അനുസരിക്കുന്നു.)

ദേവ:- പദം 11. (മോക്ഷമംഗളം എന്നു മട്ട്)

ബിംബം = ആദി.

പല്ലവം: മതി, മതി, മോക്ഷകൃഷ്ണിയെന്നുതെ

താ: പ: മോക്ഷസ്തംഗം മകന കൈകളും
ശ്രീമദ്ഭഗവദ്ഗീത 12 "മോക്ഷ" പദസംഖ്യ = 2-

ദ്രൗപദ:- മധ്യമേ മധവ! നിൻപാത്രമർത്ഥം
മോക്ഷകൃഷ്ണം മതി തവസദയം
പാപമോക്ഷേ തവ പാപമോക്ഷേ സേവനം = 2-

മോക്ഷം: മോ: മതി, മോക്ഷിനേ! മോക്ഷിനേകാലേ
പാപമോക്ഷിനേകാലേ "മോക്ഷ" പദസംഖ്യ = 2-

കുറുപ്പ:- അയ്യ, അയ്യ, ശ്രദ്ധയോ! ഭഗവാനിതവേരേ!

അയ്യ, അയ്യ! അവ പാദോച്ഛ്വേദം = ൧൦
(അന്നിരുന്നതിൽ) ഭഗവൻ! വാസുദേവ! അങ്ങനെയൊന്നു
വിടെ!

കുറുപ്പ:- (പ്രതിരോധിച്ചു) ഭഗവാന്മാരേ! കൃഷ്ണ! അങ്ങനെയൊന്നു
നിമിത്തമുണ്ടെന്നു അർത്ഥപ്രസംഗം യഥാവിധിയോടെ
അനുമാനമാർഗ്ഗംകൊണ്ടു.

(അന്നത്തന്നെ യഥാവിധിയോടെ വിശദീകരണം പ്രവേശിപ്പിച്ചു
തൊഴുതുവെക്കേണ്ട നിവൃത്തി).

യഥാ:- ഭഗവൻ! അങ്ങനെയൊന്നുപോലെയൊന്നു എന്നു പല
ദിക്കിലേക്കും അറിയപ്പെട്ടു.

ഭഗവ:- (വിചിത്രമായി) ശരി, അങ്ങനെയൊന്നു എന്നു
പ്രസ്താവണം ഈ വാസുദേവനെയും. അന്നത്തന്നെ
അറിയപ്പെട്ടു.

(അന്നിരുന്നതിൽ)

പദ്യം 18. പരം ചൈതന്യമുണ്ടാക്കി—
തിരസ്സുനീതു ഗർഭിതം;
ചിരംബ്രതീക്ഷിതം മദ്യം—
അതും കർമ്മമോലമങ്ങലോലം!

വിശ്വ:- ഭഗവാന്മാരേ! കൃഷ്ണ! ഭീമസേനൻ ഇതാ എങ്ങനെ
അറിയപ്പെട്ടു.

(ഭീമസേനൻ പ്രവേശിപ്പിച്ചു തൊഴുതുനിവൃത്തി).

മഹാ:- മഹാഭാരത! വൃകോദര! അതിഗീകർഷ്ട! ഇനിയും ഭക്ഷണം കൊടുത്തുകഴിഞ്ഞില്ലേന്നോ? ഭോജനശാലയിൽ അതവധി പലകകളും ഇളകളും വെച്ചു തെങ്ങാറാക്കിക്കളയൂ.

ഭൂധി:- ശ്രീ! വാസുദേവ! ആ കഥയെന്ത് പറയേണ്ടൂ! ഭഗവാൻ ഭർദ്വാസസ്തിനും ശിഷ്യന്മാരും ഒരുമിച്ചു വെച്ചുവെച്ചു.

ദീമത്യനാർ:- ശ്രീ. ഭഗവാനേ ശരി. അവർ സ്നാനത്തിന്നു പോയിരിക്കുകയാണ്.

ഭൂധി:- ഭഗവൻ! സ്നാനം കഴിഞ്ഞുവന്നാൽ.....

മഹാ:- ആ കാഴ്ച അക്ഷതപാത്രം നിർദ്വാരിച്ചുകൊള്ളൂ. (പുറമെ ഇറങ്ങി സ്വർണ്ണ നോക്കിക്കൊണ്ട്) ഇതെന്തുകഥ! സർവ്വഭാഗം ആവുന്നതായി. ഇനിയും അവരുടെ സ്നാനം കഴിഞ്ഞില്ലേന്നോ? പ്രിയ ഭൃത്യ! വൃകോദര! അങ്ങനെയൊന്നു ചെയ്ത ആ മഹാർഷിഗുരുക്കന്മാരെ അനേകമായി കൂട്ടിക്കൊണ്ടുവന്നു കൊണ്ടുവരി.

ഭൂധി:- (ആത്മഗതം) ഇതി കല്പനയുടെ രഹസ്യം ആക്കി വെക്ക!

ദീമ:- ഭഗവൻ!

പാട്ട് 49. ചെവികൾക്കൊരാൾക്ക് അന്നേ,

മവിട്ടു തവ ഭാഷിതം;

സവിതാവിന്റെയും, സത്യ—

വിവിധാഭാജനാവിധം.

ഇതാ! ഇതേ ജീമൻ ധാരാളമായി (എന്ന് ഗമയോടു കൂടി പറഞ്ഞു.)

വിദ്വാ:- (അപമാനം) സമാധിൻ! ദൃഢദൈവത്തെ അന്യരായ ത്രൈലോക്യൻ അടിയന്തരം അനുവദിക്കണം!

ദേവ:- (വിരിച്ചുകൊണ്ട്) മഹാമഹദ്യക്ത്വം ഒരു തൂക്കം ആവശ്യമാണ്. പോയ്ക്കോളൂ!

(വിട്ടുകൊണ്ട് പോകുന്നു.)

തിരുശ്ശീല വീടുന്നു.

ആറാമങ്കം.

വിഷ്ണുഭക്ത.

ഗംഗാതീരം സീത.

(ഒരു മഹാജിഹ്വയാർ മാലാധാരികളായി ഇരുന്ന് ജപിച്ചുകൊണ്ട് പ്രവേശിക്കുന്നു.)

പ്രഥമൻ:- (തേളിക്കൊണ്ട്) സഖേ! കൈരത്നം! എന്താണിത്? മനോഹരമായ പദാർത്ഥങ്ങളാകട്ടെ കൈരത്നം കഴിച്ച് ഒരു സംഗ്രഹിച്ചും ഒരു തേളാം.

കൈരത്നൻ:- (തേളിക്കൊണ്ട്) പ്രിയ വയസ്സ്! സമാധി!

കുറച്ചു ശക്തിയാണ് എനിക്കും തേക്കുണ്ടെന്ന്. ജലം കഴി
തെളി പൊടിക്കാമെന്നു് ഞാൻ ഭയപ്പെട്ടിരിക്കുകയാണ്.

സുതാക്കൻ:- (തേച്ചുകൊണ്ട്) അയ്യോ! നല്ലപൊക്കം
കുറവാത ഗുഹാദാനംകൊണ്ടുപോവും തേച്ചിട്ടുള്ളതായി
രിക്കണം.

കൈതമ്പ:- മാനുഷത്തെ ഗുഹയിൽനിന്നു എടുക്കിയെന്ന
ഭയം പ്രത്യക്ഷമായി.

സുതാ:- ശരി, എനിക്കും അങ്ങിനെയാണായി.

(അണിയറയിൽ)

ഹര! ഹര! തേക്ക! മനോഭവ! (മേൽത്തൂണുകളുടെ
മേൽ കയറിക്കൊണ്ടു്) ഹര! ഹര! മനോഭവ!
മനോഭവ! കൈതമ്പ! സുതാ! അതേതേ! അതേ
തേതേ!

പദ്യം 59. ചിത്രം! തുഞ്ചിയിച്ചു മുങ്ങുമ്പോൾ
ശംഭവത്തുളളിതും
വെളുത്തക്കൊമ്പുകൾതിരിച്ചു ചാക്കമാ!
മുങ്ങിക്കളിപ്പോളവും
ചിത്രം! ചിത്രമേക്കാ! ചതുർവിധപദം —
ബഹുമാന ജ്ഞാതനാമം
സഭാം നല്ലിടത്തുപിടയ്ക്കുക ബഹുവര
തേക്കും ശിഷ്യവ്രതം.
(ചിങ്ങനായം അണിയറയിൽ തേക്കും)

കെട്ടുനാട് സഭയ്ക്കു നമിക്കുള്ള അനുഭവംതന്നെ ഇതിന്നു നമുക്കു നമസ്കൃതമാണു വിളിച്ചുപറയുന്നു.

സഭാദൂത:- (അങ്കുരമുറ്റിപ്പറമ്പുകൊണ്ട്) ഓം! ഓം! വയസ്സു നമുക്കേ! നമുക്കു അനുഭവം അനുഭവം അനുഭവം! തിമിക്കുന്നു. (അങ്കുരമുറ്റിപ്പറമ്പുകൊണ്ട്) എന്നാൽ നമുക്കു നമുക്കു അനുഭവം അനുഭവം അനുഭവം! തിമിക്കുന്നു. (അങ്കുരമുറ്റിപ്പറമ്പുകൊണ്ട്)

കെട്ടുനാട്:- വാങ്ങുന്ന അനുഭവം അനുഭവം അനുഭവം.

സഭാദൂത:- (പ്രവേശനം) ഓം! ഓം! അനുഭവം അനുഭവം അനുഭവം! തിമിക്കുന്നു. (അങ്കുരമുറ്റിപ്പറമ്പുകൊണ്ട്) ഇങ്ങനെ അനുഭവം അനുഭവം അനുഭവം!

പട്ടം 51. അനുഭവം അനുഭവം അനുഭവം അനുഭവം അനുഭവം

അനുഭവം അനുഭവം അനുഭവം

പ്രവേശനം അനുഭവം അനുഭവം അനുഭവം

അനുഭവം അനുഭവം അനുഭവം

അനുഭവം അനുഭവം അനുഭവം

അനുഭവം അനുഭവം അനുഭവം

അനുഭവം അനുഭവം അനുഭവം

അനുഭവം അനുഭവം അനുഭവം

(അനുഭവം അനുഭവം അനുഭവം അനുഭവം അനുഭവം
അനുഭവം അനുഭവം അനുഭവം അനുഭവം അനുഭവം)

അനുഭവം അനുഭവം അനുഭവം അനുഭവം അനുഭവം
അനുഭവം അനുഭവം അനുഭവം അനുഭവം അനുഭവം.

പ്രിയശിഷ്യന്മാരേ! നിങ്ങളിലും ഈ അത്ഭുതസ്വഭവം പ്രത്യക്ഷമാവി കാണപ്പെടുന്നു.

കെരത്ത്:- ഡാസ്തവം. ഭഗവാന്തേ! ഡാസ്തവം. ഇതിന്റെ കാരണം അജ്ഞാനത്തെ കാരണത്തിനായിരിക്കുന്നു.

മുപ്പ:- (വീരസന്തത്തിൽ ഇരുന്ന്) ശങ്കി. ഞാൻ സമാധിയിൽ അനേകപിച്ഛനാകട്ടെ. (സമാധിയിലിരിക്കുന്നു.)

(ശിഷ്യന്മാർ തൊഴിക്കുന്നില്ല.)

സുര:- ഭഗവാന്റെ പ്രാണൻ അടങ്ങി.

കെരത്ത്:- മാത്രമല്ല, അന്തഃകരണവും അന്തർമുഖമായി.

പദ്മം 52. നാസാഗ്രന്ഥിഭേദം ചിത —

ഭാസാ ബാഹ്യാവേദിജ്ഞാത
ശ്വാസാനിഖടനാപ്പാദമുൽ
ധീസാജ്ഞാതമണവേദത.

മുപ്പ:- (തൊഴിയുന്നത്) ഹങ്കി! ഹങ്കി! ശാന്തം, ശാന്തം, ഗംഗാസ്താനത്തിന്റെ ഹലം ഇന്നാണ് നമുക്ക് സാധിച്ചത്. അന്നുദാരാവാഴ ആലിപ്പന്റെ മണ്ഡലത്തെ ഞാൻ അത്രയും പഠിക്കുകയായിട്ടു. ഏന്റെ പ്രശ്നത്തിന്റെ ഉത്തരം അദ്ദേഹം തന്നിട്ടു. ഏന്റെ അഭിപ്രായത്തെപ്പറ്റിയുള്ള ശൈവപ്രാതിസ്ഥിയിലും ഈ പ്രശ്നത്തിന്റെ ഉത്തരം മെരണം മാത്രമായിരുന്നു. പിന്നീട് ലോകത്തിന്റെ സമസ്തി ചൈതന്യമായ മൈവസ്തവത്തെപ്പറ്റിന്റെ ഒരു ശോഭിക്കിക്കണം ഉത്തരം.

കം തന്നെ. ഹരി! ഹരി! ഗോവിന്ദ! (അഞ്ചുവർ മുൻപിൽ വെച്ചുകൊണ്ട്)

പട്ടം മി. കപടമാനസ് കൃഷ്ണ! ദേവതാഭയം

വിപദി ഭക്തമിഴിക്കുതാഴെത്തം.

അപകടങ്ങളിൽ ഞാൻ നിപതിക്കിലും

സപദി മനസ്സിൽ നിൽക്കുപരമം.

പരമാത്മൻ! ഭക്തവത്സല! ത്രീ ഖണ്ഡവേ, സർവ്വ
ബ്രഹ്മാസ്വരൂപം ആനന്ദമായി സമുദിക്കുപര
ത്വമായ അങ്ങനെയ്ത ഭക്തന്റെ പരിശുദ്ധ ഹൃദയ
ത്തിൽ വെച്ചു ഉപാസകവൃന്ദ പ്രവേശിക്കുമ്പോൾ
തത്ത്വഗ്രഹണയന്ത്രത്തിൽ പ്രവേശിച്ച സംഗീതം
ആകാശതാഴ്ന്നതായി ഭക്താത്മാക്കളിൽ പൊലെ അത്യ
ഭക്തന്മാരുടെ സിരകളിൽ പാഞ്ഞുകയറി സംഗൃഹി
പ്പിക്കുന്നു. ആനന്ദം. പരമംനന്ദം. ഈ ദൃഷ്ടാസ
സ്സം ശിഷ്യനന്ദം ഇപ്പോൾ മനസ്സാലുള്ള
അല്ലാത്ത! ഭക്താത്മാക്കളായ പാണ്ഡവ! ഗുണ
ത്താൽ അങ്ങനെയ്ത സംഗീതം ആനന്ദപിണ്ഡികളെ
സാമന്തവും അത്യന്തമായിരിക്കുന്നു! ഗോപികളാ
രുടെ ഭക്തിയെക്കൊണ്ട് മാത്രം വേതിയുടെ ഭക്തി
ക്കാണ്. ആനന്ദമാണെന്നാണ് — അവർ ത്രീ ഗോ
വത്സ ആകർഷിക്കാൻ വെണ്ണയും പാലും വേണമി
വന്നു. ദേവതാഭയം, വെറും മിഥ്യയും പലവെള്ള
വും മാത്രം! (അപ്പം ആലോചിച്ച് ശ്രോധാസനായി

എഴുതിയത് എന്റെ എന്റെ ഭർത്താക്കന്മാർ! നിന്നിൽ
മുഴുകിത്തന്നതുകൊണ്ട് കവിതയുടെ — ആ അധർമ്മങ്ങളെപ്പറ്റി
കൊണ്ട് സൂക്ഷ്മമായി എഴുതിയ അപകടത്തിൽ ചാടി
മുട്ടേ. അതുകൊണ്ട് പക്ഷെ നിന്റെ മുമ്പാകെനിൽ
മോശം വെക്കുകയോയി. കാര്യങ്ങൾ നോക്കി നിന്റെ
അവലോകനം ഇതാണ് പ്രത്യേകമായി ഈ മോശം
മാറ്റിക്കൊള്ളാം.....(എന്നു കയ്യുയർത്തി ചോദി-
ക്കുകയും ചെയ്തു.)

സുരേഷ്:- നിനക്കിതാണ് അങ്ങനെയൊന്നും ചെയ്യാനിടയില്ല

പത്മിനി:- എന്തെങ്കിലും ആ പക്ഷെ മുമ്പാകെ അധർമ്മത്തിൽ
നിന്നും എഴുതിയ സമാധാനത്തിൽ കയ്യുയർത്തി.

പദ്മിനി:-

അതുകൊണ്ട്, കൈയെഴുതിക്കൊണ്ട്, സമാധാനം മുമ്പാകെ-
അതുകൊണ്ട്, കൈയെഴുതിക്കൊണ്ട്, സമാധാനം മുമ്പാകെ-
അതുകൊണ്ട്, കൈയെഴുതിക്കൊണ്ട്, സമാധാനം മുമ്പാകെ-
അതുകൊണ്ട്, കൈയെഴുതിക്കൊണ്ട്, സമാധാനം മുമ്പാകെ-

ഇതുകൊണ്ട് പക്ഷെ മുമ്പാകെ അധർമ്മത്തിൽ ചാടി
മുട്ടേ. അതുകൊണ്ട് പക്ഷെ നിന്റെ മുമ്പാകെനിൽ
മോശം വെക്കുകയോയി. കാര്യങ്ങൾ നോക്കി നിന്റെ
അവലോകനം ഇതാണ് പ്രത്യേകമായി ഈ മോശം
മാറ്റിക്കൊള്ളാം.....(എന്നു കയ്യുയർത്തി)

സുരേഷ്:- നിനക്കിതാണ് ഈ മോശം അധർമ്മത്തിൽ ചാടി
മുട്ടേ. അതുകൊണ്ട് പക്ഷെ നിന്റെ മുമ്പാകെനിൽ
മോശം വെക്കുകയോയി. കാര്യങ്ങൾ നോക്കി നിന്റെ
അവലോകനം ഇതാണ് പ്രത്യേകമായി ഈ മോശം
മാറ്റിക്കൊള്ളാം.....(എന്നു കയ്യുയർത്തി)

ഉപ്പു:- (കൈകുപ്പിക്കിക്കൊണ്ട്) ശാന്തി! ശാന്തി! രാജ്ഞിപ്പി
 ചുട്ടു നന്നായി. ഭായമകിരാനായ ഇതി പരമശി
 വൻ ഭരണാധാര്യവന് പാത്രപാത്രവും നൽകി
 തരില്ല. ആ ഉദ്യമം ഗവനിക്കുന്നുണ്ട്.

കൈതല:- ഇരിക്കട്ടെ. ഇതി നാം ഏതുചെയ്യണം?

സുലാ:- പാത്രപാത്രങ്ങളെ ആശ്രയിക്കുക. ഇതി പരമശി
 വൻ ഭരണാധാര്യവന് പാത്രപാത്രവും നൽകി
 തരില്ല. ആ ഉദ്യമം ഗവനിക്കുന്നുണ്ട്.

ഉപ്പു:- ഏതാൽ അവിടെ തെങ്ങാറാക്കിയ അന്നം വേറെ
 അതിഥികൾ ഉപയോഗിച്ചുകൊള്ളട്ടെ!

കൈതല:- ഭരണൻ! അതുകൊണ്ട് രാജ്ഞിപ്പിക്കുന്നു. പരമശി
 വൻ ഭരണാധാര്യവന് പാത്രപാത്രവും നൽകി
 തരില്ല. ആ ഉദ്യമം ഗവനിക്കുന്നുണ്ട്.

ഉപ്പു:- (നാലാമത്തെ നോക്കിക്കൊണ്ട്) നമ്മോ നമ്മായ
 അമ്മ. അമ്മോ അമ്മോ. നാം ഭരണത്തിൽ ഭാ
 ങ്കിപ്പോവുക! (എന്നു് ഓടുന്നു)

(മിമസേനയും വില്ലുപാത്രവും പ്രവേശിക്കുന്നു)

വില്ലു:- സുലാ! ഇതാ നോക്കണം! ഇതാ കൈതലയുടെ ഇട
 തിൽനിന്നു് ഇതാ! മിവ അതിശയം കിട്ടിപ്പോകുന്നു.
 ആരാണിവിട!

മിമ:- (നോക്കിക്കൊണ്ട്) ശരി. മൈനയെ! ശരി. ഭര
 ണൻ ഉപ്പുസുലാ കിട്ടുന്നുണ്ട്. അന്നത്തെയും
 ആശ്രയിക്കുക. അന്നം എല്ലാവർക്കും കിട്ടി
 തരില്ല.

വിദ്വ:- (അങ്ങമിങ്ങും നോക്കിക്കൊണ്ട്) ആത്മമന്ദിരം
ലക്ഷ്യമുള്ള വഴിയല്ല ഇത്. ഔഷധവനങ്ങളിലേക്കോട
കതാണ്.

ഭീമ:- എന്നാൽ പിന്നാലെ തടയട്ടെ പോവുക!

(എന്നു പറഞ്ഞുപോകുന്നു.)

(മരദാഗന്ധമുള്ള ഒറ്റപ്പെട്ട സ്ഥലം തിരഞ്ഞെടുത്തു
പ്രവേശിക്കുന്നു.)

സുര:- ഭഗവൻ! അടുത്ത പിന്നാലെ ആരെ കണ്ടുപോക
രാടിവരുന്നുണ്ട്.

മുറ്റ:- അവർ ആരാണെന്നു സൂക്ഷിച്ചു മനസ്സിലാക്കുക!
(അണിയറയിൽ) ഭഗവൻ! മഹാഭ്യം! അവിടെ നി
ല്ക്കുന്നു നില്ക്കുന്നു! അങ്ങയുടെ അതിഥിയെന്നു കേൾ
ക്കുന്നു! ഇതു വരുന്നു.

മുറ്റ:- (കൈകൾക്കൊണ്ട്) ഭീമനോ!

കെരളം:- അതേ ഭഗവാന്റെ കയ്യിൽ ഒരു ഗവയുമാണ്.

മുറ്റ:- (പരിഭ്രമിച്ചുകൊണ്ട്)

പട്ടം 55. ഇന്ദ്രപ്രസ്ഥം സമീപം —

ഭീമൻ തന്റെ ധർമ്മത്തിൽ

ഭീമൻ പട്ടമെ തീർത്തു —

ഭീമൻ തന്റെ മഹത്വത്തെ.

സംഭവിച്ചതില്ല. ഇനി ഓരോ മഹാഭയം വരികിൽ ആ
തരത്തിൽ വഴിയല്ല (പ്രവേശനം.)

(ഭീമൻ വിട്ടുപോകുന്നു മരദാഗന്ധ പ്രവേശിച്ചു.)

വിദ്വ:- (നോക്കി ചിരിച്ചുകൊണ്ട്) സ്വാമി! അമ്മയ്ക്ക് വി
ളിച്ചുപറഞ്ഞിട്ടും ഇത്ര ഇവർ കേൾക്കാതെപ്പോയത്
പരമം. എന്തെന്നിത? നാരിയെക്കണ്ട പത്തുകുളി
കളോ!

ഭീമ:- പട്ടം 56.

ഏതാനായിരംപ്രതിപാദനങ്ങൾ
വർത്തമാനംകൈവിട്ടുപോയപ്പോൾ
കൈയെ പറ്റിക്കൊണ്ടു പോകുക

(പാഞ്ഞു പോകുന്നു)

(കൊടിക്കുത്തുകൊണ്ട് ഉദ്യോഗസ്ഥൻ
തിരിച്ചറങ്ങു പ്രവേശിച്ചത്)

കുറുപ്പ:- ഭഗവദ്! കൈയെക്കൊണ്ട് കിട്ടിയിട്ട! എന്തിനാ
കൊടുത്തു.

ഭഗവദ്:- ഇനി നാം ഏതുപോയി!

സുര:- പാഞ്ഞുപോയി. പിന്നീട്കൊണ്ട് കൊണ്ട് കൊണ്ട്
പോയിക്കൊ.

ഭഗവദ്:- (കൊടുത്തുകൊണ്ട്) ഇനി ഭഗവത്താനിപ്രവേശം ഇ
പ്പോൾ അറിയിക്കുന്നതാണ്. ഭഗവദ്, ഭഗവദ് ഭഗവ
ദ് വാങ്ങിക്കൊണ്ട് (ഭഗവദ് പാഞ്ഞുപോകുന്നു).

(ഭീമൻ തിരിച്ചറങ്ങു പ്രവേശിച്ചത്)

വിദ്വ:- (ചിരിച്ചു തിരിച്ചുകൊണ്ട്) സ്വാമി! അമ്മയ്ക്ക്
അമ്മയ്ക്കും ഇവരെ വഴി മാറി. ഇവരെക്കൊ

മിഥ്യ മതേകം അനുഷ്ഠിക്കേണമേവമേ മാന-
ന്ദിനാ ശിഷ്യന്മാരേ അതാ! അനുഷ്ഠിക്കേ-
ണമേവമേ.

മീമഃ- (വിമിശ്യാകോഷഃ) ഏവമാണിമൻ നമ്മെ കഷ്ട-
തയുണ്ടുവോ?

പദ്യം 57.

അന്തിവദനാതീകാൻ ദയക്കുടയനമലഃ
അയനാനിമൻദേവീനൻ സ്വയമക്കില്ലമോ! ഹമി.
അതുകൊണ്ട് നമ്മളും മേന്മാ വെട്ടുക!

(എന്നു ചൊല്ലുന്നു).

ഏഴാമങ്കം.

വിജ്ഞാപനം

(ഒരു ബ്രഹ്മചാരി പൂജാക്കോട്ടക്കൂടി
പുണ്യം പഠിച്ചുകൊണ്ട് പ്രവേശിക്കുന്നു).

പദം 12. (ഇംഗ്ലീഷ് നോട്ട് 23)

ഹല്ലവി: മല്ലവല്ലി! ഹെമ്പയത്തി! മല്ലികാമതല്ലി! തുളസി!
വെൽക! വെൽക! നിങ്ങളേയ്!

ചരണം: ഉല്ലാസംപൂർത്തസ്ഥാനാകും
ഹല്ലകസുതല്ലവത്തരം നല്ല മുദ്രപല്ലവത്തരം
നിങ്ങളോടൊന്നിരിക്കുമായ്

പിളിമ്പള്ളി! തെളി! ചുളി!

മെച്ചമവരി! നൽകെടി! യുതിച്ച പാവരിക്കൊട്ടു:-

[വകൾ;

സ്വപ്നം നിശ്ശരംവാഴുകയേ! =മല്ല=

(കൊട്ട നോക്കിക്കൊണ്ട്) ഹോ! ഹോ! ഏന്റെ പൂക്കളായിൽ പുഷ്പ നിറഞ്ഞുപോയി.

(അണിയറയിൽ)

സമയ! സമയമേന്തേ! പുഷ്പങ്ങൾ പഠിക്കത്തക്കതെന്നു ആകാശപ്പൂക്കളായിൽ പുഷ്പങ്ങൾ നിറഞ്ഞു.

സമയമേന്തേ!:- (ആകാശം നോക്കിക്കൊണ്ട്) സമയ! സാ യണ! വാസ്തവം.

പട്ടം 58. ആകാശമാകെകൊട്ട നിറച്ചുവെച്ചു
ഹോകാളിമാമൻ ഭഗി, മഞ്ഞപുഷ്പം
ഹോ! കവചരൂപൽ "റെവി"സമയമിട-
മാക്കത്തകാറ്റും വിശദീകരിപ്പു!

(അണിയറയിൽ)

സമയ! സമയമേന്തേ! സാമയം! അടുത്ത ഈ സമയത്തിൽ സൂര്യന്റെ ചക്രം മറ്റേകൾ പോലെ തന്നെ വളരേവേഗം വെമ്പൽ താടിക്കാർ ഇതാ! നമ്മുടെ ആശുപത്രിയേക്കു പാഞ്ഞുവോക്കുന്നു.

സമയ:- (പിളിമ്പള്ളി നോക്കിക്കൊണ്ട്) ഒറ്റാസൂര്യം ശി ഷ്വരമാണവർ.

(അണിയറയിൽ)

പട്ടം 59. ചാട്ടണ മുനിമാർക്കുൻപി---

ബാട്ടണു പശുളികൾ

സഭ:- കൂട്ടണവേഗം പാഞ്ഞു ---

കൂടണം നമുക്കും സഭയ്ക്ക്

(എന്നു പാഞ്ഞുപോകുന്നു.)

(അനന്തരം ത്രീകൃഷ്ണനും, ജയിച്ചിറനും,

പാഞ്ഞുവരിയും പ്രവേശിക്കുന്നു.)

ജയി:- (പെരുളത്ത്) ഭഗവൽ! ദയാസമ്പന്ന ഭിഷഗ്വരായും
ഇതാ! വരുന്നുണ്ട്.

കുട്രവച:- ഏതാണിരിക്കുന്നത് പരിഭവവും ഭാഗ്യവും?

ഭഗ:- (ചിരിച്ചുകൊണ്ട്) സ്വന്തം ദൈവകീർത്തനത്തുകൊ
ണ്ടുതന്നെയാതിരിക്കാം.

(കാതിലേക്കൊട്ടും നാലാ നാലായിത്തന്നെ നമോ നാമാ
യെന്നും ഏതെ പാടിക്കൊണ്ടും പ്രവേശിച്ച് 'ദയാ
സമ്പന്ന', 'ഭഗവൻ! അഭയം തരണമേ!' എന്ന ഭഗ
വാനെ നമസ്കരിക്കുവാൻ ഭാവിക്കുന്നു.)

ഭഗ:- (ചിരിച്ചുവെച്ചുകൊണ്ടുവരുമ്പോൾ) അതതെന്ത്.
അഭയത്തിന്റെ സ്ഥാനവും അഭയത്തന്നെയാണ്.

കുട്ര:- ധർമ്മമെന്ത്! ജയിച്ചിറ! അങ്ങയുടെ ആതിഥ്യം
സദ്ഗുണപിതാവേ ഈ ത്രീകൃഷ്ണനിഷ്കൂടി ഏണി
യും ഭിഷഗ്വരനെയും അനുഭവിക്കാനുള്ള വസുചേന്ദ്രം

അങ്ങനെ സംഗ്രഹിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു. അതുകൊണ്ട് നീ കേൾക്കുകയായ അല്ലെങ്കിൽ ഏതെങ്കിലും ഭവതി ശ്രീ കൃഷ്ണഭഗവാൻ നൽകിയ ചിരമുഖം, പച്ചവെള്ളയും അങ്ങനെയ്ത പാൽപായസമായി പരിണമിച്ചിരിക്കുന്നു. ഈ “അതുകൊണ്ട്”യാണു് അത്യാശ്ചര്യം!

പദ്യം 60. ധർമ്മരാഷ്ട്രവരണിയിൽവിട്ടൊരം—

ഭൂതന്ദ്രശേഷവുമുദാഹരണമേ!

പാൽപായസമായിത്തീർന്ന സമം—

സ്വാതന്ദ്രശേഷവുമുദാഹരണമേ!

യുധി:- ഭഗവൻ! മഹേഷ്! ഈ ആസനത്തെ അലങ്കരിക്കണം! അങ്ങനെയ്ത ധർമ്മരാഷ്ട്രം.

ഭഗവൻ:- ഭഗവൻ! മഹേഷ്! അങ്ങനെയ്ത സാന്നിദ്ധ്യമാണു് ഭഗവൽപ്രത്യക്ഷം ഇത്രയേറെ വിഷയം അങ്ങനെയ്ത സാന്നിദ്ധ്യം.

(മുദാഹരണം ഇതന്നുശേഷം എല്ലാവരും ഇരിക്കുന്നു.)

മുദാ:- ഭഗവൻ! ശ്രീ വാസുദേവ! പണ്ട് അങ്ങനെയ്തതിൽ അങ്ങനെയ്ത സമംപ്രിയ ആ സുദർശനചക്രം ഇപ്പോഴും ഭീമാകാരമായി എന്നെ പിൻതുടരുന്നു. അതുകൊണ്ട് അങ്ങനെയ്ത!

ഭഗവൻ:- (ചിരിച്ചുകൊണ്ട്) മഹേഷ്! ഭീമാകാരമായിട്ടല്ല; സമാകാരമായിട്ടാണു് ഭീമൻ അങ്ങനെയ്ത അന്തരാരം ചെയ്യുന്നതു്.

(ഭീമസേനനും വിദ്വാജനും പ്രവേശിക്കുന്നു.)

ദീപ: മഹേഷ്! ഈ കീമൽ അഭിവാദ്യം ചെയ്യുന്നു.

പട്ടം 61.

അഭ്യർത്ഥനയോടുകൂടി വിശ്വതൽ ചൊൽ
അഭ്യർത്ഥന "വിഷ്ണു പരമേശ്വരൻ" എന്ന പേരുകേ.

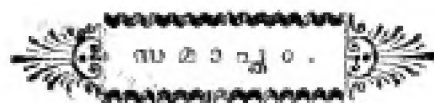
വിദ്വാ: (ആത്മഗതം) ധ്യാനകേന്ദ്രമായ വസ്ത്രാലയം
പോലും വിഷ്ണു പരമേശ്വരൻ അഭ്യർത്ഥനയാണ്. പിന്നെ, ശി
വസംഗ്രഹം ഉദിച്ച മഹാവിഷ്ണു കാര്യം പറയേ
ണ്ടോ? (പ്രകാശം) ദേവൻ! മഹേഷ്! തമസ്സാഹം
(തമസ്സാഹം.)

മുഖ: - ഹരിദേവി വർണ്ണവർണ്ണ! (പുനഃപ്രവേശിക്കുന്നു)
ധർമ്മത്തിന് യുദ്ധിപ്പിടം! നിങ്ങളുടെ സർവ്വ കർമ്മ
കൾ ഓരോ വാഗ്ദാനവും ഇവിടെ സന്നിഹിതമായി
മിക്കാ ഇവയെല്ലാം എന്തൊരു മഹാമഹത്വമാണ്
പ്രാപ്തിക്കുണ്ടാകും?

മുഖ: - (അഭ്യർത്ഥനകൾ) സ്വാമിൻ! അങ്ങനെയെ അത
ഗ്രഹിക്കുക ഇത്രയും സാധിക്കുക

—ദൈവവാക്യം—

ഭാരിയായൊക്കെക്കുറിക്കിട്ടും
ഭൂമിപ്രസന്നൻ ഹരി, തൃപ്തിയെന്നും;
പുരിപ്പെപ്പാരിയതുതപാമണിയ്ക്കി—
സ്വാമിൻ പകർന്നിടുക! തൻകടക്കും.

“കുട്ടമത്ത് കുന്നിയൂർ സാഹിത്യസമുച്ചയം”

മഹാകവി കുട്ടമത്തിന്റെയും

പണ്ഡിതരായ പുരീകന്മാരുടേയും കവനങ്ങൾ

പ്രതിമാസം പ്രസിദ്ധീകരിക്കുന്ന ഒരു പ്രസ്ഥാനം!

പല വിശിഷ്ട ഗദ്യപദ്യങ്ങൾ

വായിച്ചാറ്റാടിപ്പാറുള്ള സുവർണാവസരം!

ഉടനെ വരിക്കാരായി ചേരവിൻ!

വരിസംഖ്യ വർഷത്തിൽ ക. 3—0—0

“ ഇന്ത്യക്കുപറമെ ” ക. 4—0—0

വില്പനക്കു തെയ്യർ

സമുച്ചയം വക മൂന്നു കൊല്ലങ്ങളിൽ പ്രസിദ്ധീകരിച്ച എല്ലാ പുസ്തകങ്ങളും കൂടാതെ മഹാകവി കുട്ടമത്തിന്റെ കൃതികൾ ഒന്നായി ഒന്നാത്തരം ബൈൻഡ് ചെയ്ത ഒന്നാംവാളും പുസ്തകം 1൯ വില ക. 4—0—0 കാളിയമട്ടനും അടങ്ങിയതിന്നു ക. 5—0—0

മേൽവിലാസം:

കെ. കെ. നാരായണക്കുറുപ്പ്,

പ്രസാധകൻ,

കെ. കെ. സാഹിത്യസമുച്ചയം,

പോസ്റ്റ് തലശ്ശേരി

"The first of the two main points of the report is that the

second point is that the

third point is that the

fourth point is that the

fifth point is that the

sixth point is that the

seventh point is that the

eighth point is that the

ninth point is that the

tenth point is that the

eleventh point is that the

twelfth point is that the

thirteenth point is that the

fourteenth point is that the

fifteenth point is that the

sixteenth point is that the

seventeenth point is that the

eighteenth point is that the

nineteenth point is that the

twentieth point is that the